

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ONLINE HAFTALIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

ARKA PENCERE

ISSUU UYGULAMASI İLE
IPAD, IPHONE VE ANDROID'LERDE

ARTIK HER YERDE OKUNABİLİYORUZ!

'AMA'NIZI DA ALIN GİDİN!

BÖYLE BİR 'OLAY' KARŞISINDA NE SÖYLENEBİLİR, HELE Kİ TEPKİLERİN ÖNEMLİ BİR KISMININ 'AMA'LARLA SULANDIRILDIĞI BİR DURUMDA! İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN YERLE BİR EDİLDİĞİ ÜLKEMİZİN 'EHLİLEŞTİRİLMİŞ' İNSANLARINDAN DA BAŞKA TÜRLÜSÜ BEKLENMEZDİ diye düşünebiliriz, ya da akılları o denli tutulmuş ki 'masumiyet'in katledilmesine dahi at gözlükleriyle bakabiliyorlar diyebiliriz. Charlie Hebdo'nun ifade özgürlüğünü kullanmaktan başka hiçbir günahları olmayan (bunu 'bütün günahların anası' olarak kabul edenler var ne yazık ki) kalemlerine karşı düzenlenen ve 12 insanın katliyle sonuçlanan silahlı saldırının ne gibi bir 'ama'sı olabilir ki!

Uğur Mumcu, Abdi İpekçi, Çetin Emeç, Turan Dursun, Ahmet Taner Kışlalı, Metin Göktepe, Hrant Dink... Uzakıkça uzar bizdeki liste, eli kalem tutanların katledildiği, ifade özgürlüğüne inananların susturulup hiç edildiği... 'Din adına' katliamsa yabancısı olmadığımız bir durum. Sivas Katliamı'nı düşünün, 'ne' için yakıldığını o masum canların... Din ve mezhep adına öldürmek 'doğal' karşılanır bizim memleketimizde. Maraş Katliamı'nı düşünün, 'ne' için yok edildiğini Alevi vatandaşların... Yakın tarihimizde Ermeniler de, Rumlar da, Kürtler de, LGBTİ bireyler de, ateistler de, kadınlar da paylarına düşeni aldılar, almaya da devam ediyorlar bu yok etme eğiliminden.

Sünni Müslüman-heteroseksüel-Türk erkek sacayağı üzerinde yükselme zorunluluğu var Türkiye'de. Bu özelliklere sahip olmayanların yaşama hakkı bir 'lüks', ifade özgürlükleriye 'ölüm'le taçlandırılıyor! Hal böyle olunca, Charlie Hebdo katliamına dair 'ama'lı cümleler kurulması da garipsenmiyor, tıpkı IŞİD terörüne dair kurulan benzer cümlelerde olduğu gibi... Onlar, ifade özgürlüğünün 'garanti' altına alındığı bir ülkede yaşadıkları için hayatlarından olacaklarına dair bir fikre kapılmadan yaptılar işlerini. Ama (bu ama gerekli) gelip orada da buluyor işte 'öldürmeye programlanmış olan', alıyor masumların canlarını.

Mizah, yerle yeksan edebiliyor her türlü politikayı, tedirgin ediyor, dahası korkutuyor. Gezi Parkı Direnişi'nin taşıyıcı ayaklarından biri olan mizah, hiç olmadığı kadar ürktümüştü 'güç'ü, ki direnişin karşısına konulan şiddet de o denli acımasızdı bildiğiniz gibi. Şimdiyse Charlie Hebdo'yu susturmak için devreye girdi 'güç' ve din gibi içe dönük olması gereken bir olgunun ardına sığınarak bastı tetiğe. Rahatsızlığını demokratik yollarla dile getirme seçeneğini kullanmayı düşünmeyen 'fanatizm', insanlığı da 'katlanılabilir' bir şey olmaktan çıkartıyor giderek. Azıcık da olsa bir umut beslerken insana dair, onu da çekip alıyor elimizden, artık 'yok oluş çağı'nın gelmesini diler halde buluyoruz kendimizi. Bu tür katliamlara alkış tutanları görüp duyduğumuzdaysa şalterin bir an önce inmesini istiyoruz!

12 masum insanı öldüren üç katil, bir katliam... Bunu söylemek çok zorsa sizin için... 'Ama'nızı da alın gidin!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLCAN ÖZYURT, İLHAN YURTSEVER,

ALİ ULVİ UYANIK, KAAAN KARŞAN, TALİP ERTÜRK, FIRAT ATAÇ **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Yıldız Haritası (Maps To The Stars);
Beyaz Tanrı (Fehér Isten); Çalsın Sazlar;
Bana Masal Anlatma; Takip 3: Son Karşılaşma (Taken 3).

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

18 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, ölümünün 20. yıldönümünde
Onat Kutlar'ı hatırlıyor, hatırlatıyor.

20 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Zeki Demirkubuz, "Masumiyet" in köklerine doğru bir
yolculuğa çıkarıyor bizleri: "Kader"... Murat Özer imzasıyla.

22 ÖLÜM KARARI

2015'in merakla beklenen filmleri arasında yaptığımız
turdan öne çıkanlar... Burçin S. Yalçın imzasıyla.

26 TOPAZ

"Kiyamet" in peşinde: "Karanlığın Yüreklere:
Bir Sinemacının Kiyameti"... Kaan Karsan imzasıyla.

28 AİLE OYUNU

Çocukluk (Boyhood); Temmuz Soğuğu (Cold In July);
Jack Ryan: Gölge Ajan (Jack Ryan: Shadow Recruit).

34 GENÇ VE MASUM

Eisenstein dehasının kısa filme sirayet edişi:
"Romance Sentimentale"... İlhan Yurtsever imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

ON SEANSI

Şenay Aydemir, Evrim Kaya ve Hasan Cömert'le

her cuma
saat: 22.00'da

hayat
televizyonu

Frekans Bilgileri: Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

YILDIZ HARİTASI

ORİJİNAL ADI Maps To The Stars

YÖNETMEN David Cronenberg

OYUNCULAR Julianne Moore,

Mia Wasikowska, John Cusack,

Robert Pattinson, Olivia Williams,

Evan Bird, Sarah Gadon

YAPIM 2014 Kanada-ABD-

Almanya-Fransa

SÜRE 111 dk.

DAĞITIM M3 (Calinos)

**DAVID CRONENBERG'İN
AGATHA'NIN BEDENSEL
DEFORMASYONU VE
BELKİ BİRKÇ
BAŞKA TEMANIN DAHA
CAZİBESİNE KAPILIP
PEŞİNE TAKILDIĞI PROJE
BİR JOE ESZTERHAS
FİLMİNİ ANDIRIYOR.**

BAZEN CHARLES CHAPLIN, PETER SELLERS, BUSTER KEATON, ROBIN WILLIAMS, JOHN BELUSHI GİBİ KOMEDİ DEHALARININ ARTIK HAYATTA OLMAMALARINA ŞÜKREDESİ GELİYOR İNSANIN. ZİRA GELMİŞ GEÇMİŞ EN TUHAF VE 'ZOR'

filmlerden birkaçının yaratıcısı, kafayı insan bedeninin deformasyonu bozmuş Kanadalı üstat David Cronenberg'in son filmi "Yıldız Haritası"nın bu yılki Altın Küre ödüllerinde müzikal-komedi kategorisinde değerlendirmeye alındığını görseler ya zaten kahırlarından ölürlər ya da meslekten eli eteği tamamen çekerlerdi.

Cronenberg'in kariyerinin son 10 yılında meydana gelen evrim hepimizin malumu. Artık konvansiyonel sinemaya çok daha yakın, seyirci açısından içine girilmesi ve 'sindirimi' daha kolay yapımlara imza atıyor Cronenberg; kimi kişisel takıntılarını da tamamen dışlamadan elbette. Fakat Cronenberg'in kariyerinin son dönemindeki en dikkat çekici noktalardan biri yönetmenin başarı grafiğinin elindeki malzemeye doğrudan bağlı oluşu. Örneğin "Şiddetin Tarihçesi" (A History Of Violence, 2005) ya da "Şark Vaatleri" (Eastern Promises, 2007) gibi nitelikli yahut Cronenberg'in parlatabileceği senaryolar göz alıcı sonuçlara ulaşabilirken, Amerika'nın en önemli yazarlarından biri olan Don DeLillo'dan uyarlanan "Cosmopolis" (2012) sözgelimi bir Ballard'ın "Çarpışma"sının (Crash, 1996) yanına dahi yaklaşamayabiliyor.

"Cosmopolis"ın zaten DeLillo'nun en başarılı işlerinden biri olmayışının yanı sıra, Cronenberg'in düpedüz vasat bir uyarlama gerçekleştirmiş olmasının da bunda payı büyük.

"Tehlikeli İlişki" (A Dangerous Method, 2011) gibi açıkçası pek de Cronenberg'in kalemi olmayan işler ise daha kağıt üzerindeyken bile çok sağlıklı durmuyor. "Yıldız Haritası" da keza saydığımız bu handikapların hemen tümünden muzdarip. Cronenberg'in muhtemelen Agatha (Mia Wasikowska) karakterinin bedensel deformasyonu ve belki birkaç başka temanın daha cazibesine kapılıp peşine takıldığı proje daha ziyade 90'lardan fırlayıp gelmiş bir Joe

Eszterhas filmi andırıyor; çok daha tuhaf, karanlık ve ekstrem bir örneğini elbette.

Daha önce de birkaç senaryosu filme aktarılmış olan yazar Bruce Wagner'in orijinal senaryosuna dayanan film tam olarak ne yöne gideceğine karar verememiş bir tuhafliklar resmegeçidi adeta. Tabii tuhaflik denince işin kitabını yazmış adamlardan biridir Cronenberg, ancak Wagner'in metni onun için bile kontrol altında tutulması epey çaba gerektiren kimi aşırılıklar barındırıyor. Yanlış anlaşılmasın, Cronenberg'in kariyerinin özellikle ilk döneminin yanında Wagner'in senaryosu Cinderella masalı gibi kalır. Yönetmenin "Stereo" (1969), "Rabid" (1977), "The Brood" (1979), "Scanners" (1981), "Videodrome" (1983) gibi filmlerini görmüş olanlar ne demek istediğimizi anlamıştır.

Ancak Wagner'in senaryosu bir Hollywood satiri görünümünde başlayıp öyle meselelere öyle fütursuzca bulaşılıyor ki, vaziyeti toparlamak Cronenberg'in bile boyunu aşıyor. Evet, Wagner son derece keskin ve hatta ürkütücü bir Hollywood yergisi çıkarıyor ortaya; şöhret ve para insana keçileri kaçırıp mutluluğu nerede arayacağını şaşırmış birer hayalet dönüşmelerine yol açıyor. İyi de, "Küçük Bebeğe

Ne Oldu?" (What Ever Happened To Baby Jane, 1962) 50 küsur yıl önce, "Sunset Bulvarı" (Sunset Blvd., 1950) ise 65 yıl önce aynı cümleleri, hem de çok daha altı dolu bir biçimde kurmamış mıydı?

Hollywood'u hicvetme işinin altından çok daha ustaca kalkmış olan bu başyapıtlar hâlâ tazeliğini korurken "Yıldız Haritası"nın farklı bahsini ettiğimiz yapımlarda olmayan bir şeyler türetmesi gerekiyor. Nitekim öyle de oluyor ve Wagner işi bizzat ele alıp başlıyor türevler yaratmaya. Film bir Hollywood yergisinden psikotik bir hayalet dramasına dönüşüyor önce, oradan da tüm fertleri anormallikte birbiriyle yarışan Amerikan ailesinin yerle bir edilmesine geçiyor. Wagner'in kaleminden çıkan hemen her karakter, olay, eylem ve ruh yapısı aşırılığın sınırlarında dolanıyor. Seks, şiddet, intihar, ensest, nihilizm, delilik ve daha bir dolu olgu Hollywood'un dolambaçlı tepelerinde kol geziyor, Wagner'in kalemi daha ne kadar uçlara gidilebilirin hesabıyla uğraşıyor.

Kah Hollywood suretinde vücut bulan sistem oluyor o büyüdü dünyanın ardındaki cehennem müsebbibi, kah çocuklarının psikolojisini perişan etmiş sorumsuz ve sapkın ebeveynler; iş bir ara tüm trajedi ve kötülüklerin kaynağını enseste dayandırmaya kadar varıyor. Çocuklar kendilerini ait hissedebilecekleri bir köşe ararken beyhude, bir taraftan da hem dünyanın hem de kendi delilikleriyle sınıyorlar.

Aslında apaçık bir zırdeli olan Agatha'nın cevapların aşkta saklı olabileceğine inanacak kadar narin bir kişiliği olduğuna vurgu yapılarak genç kızın zihnini bu denli harabeye çeviren etkenleri başka yerde aramamız salık veriliyor; kaçık ebeveynlerinde, tüm bedenini ve giderek ruhunu kaplamış yanık izlerinde, etrafını bir hale gibi sarmış ikiye bölünmüşlükte. Fakat belki de sinema tarihinin gelmiş geçmiş en unutulmaz karakterlerinden biri olabilme potansiyeli taşıyan Agatha'nın deliliğine gerçek anlamda bakmıyor hiç kimse; Wilder'in Norma'ya, Aldrich'in Jane'e baktığı gibi. Onun yerine yıldız eskilerinin isteri krizleri, ağzı bozuk çocuk yıldızların uyuşturucu bağımlılığı ve cinnet nöbetleri, geçmişle hesaplaşamamış bir annenin hezeyanları, başkalarının 'yaralarını' sözde iyileştiren ama kendi çocuklarıyla hiç iletişim kuramamış bir babanın ruhsuzluğu arasında gidip geliyoruz.

Ödül heykelciklerinin kullanım alanlarına getirilen açılım.

Cronenberg'in Robert Pattinson ısrarını çözebilene beri gelsin!

**WAGNER'İN KALEMİNDEN
ÇIKAN HER KARAKTER,
OLAY, EYLEM VE RUH
YAPISI AŞIRILIĞIN
SINIRLARINDA. SEKS,
ŞİDDET, İNTİHAR,
ENSEST, NİHİLİZM,
DELİLİK HOLLYWOOD'UN
TEPELERİNDE GEZİYOR.**

Altyazı

O C A K 2 0 1 5

Whiplash: Caz Davulcusunun Prova Anındaki Endişesi

Dönüş'ten Leviathan'a Andrey Zvyagintsev Sineması

David Cronenberg'in Yıldız Haritası

Mike Leigh'den Bay Turner

Belgeselin Ustası Frederick Wiseman ile söyleşi

Ernst Lubitsch Sineması: Kahkahanın Gücü

+ HEDİYE AFIŞ: LEVIATHAN

www.altyazi.net

BEYAZ TANRI

ORJİNAL ADI Fehér Isten

YÖNETMEN Kornél Mundruczó

OYUNCULAR Zsófia Psotta,

Sándor Zsótér, Lili Horváth,

Szabolcs Thuróczy, Lili Monori,

Gergely Bánki, Tamás Polgár

YAPIM 2014 Macaristan-

Almanya-İsveç

SÜRE 119 dk.

DAĞITIM M3 (Filmartı)

**YÖNETMEN KORNÉL
MUNDRUCZÓ,
"BEYAZ TANRI" DA
KÖTÜ OLARAK
DOĞMAYAN, ANCAK
BASKIYLA KÖTÜ
OLMASI ÖĞRETİLEN
BİR CANLININ İÇİNDEKİ
İYİLİĞİ ANLATILIYOR.**

JACK LONDON'IN KÖLE TİCARETİ DÖNEMİNDE GEÇEN 1915 TARİHLİ "TANRILAR VE KÖPEKLER" (JERRY OF THE ISLAND) adlı romanında, Jerry adlı İrlandalı Terrier cinsi köpeğin hikayesi anlatılır. Siyah adamlar, sahipleri sürekli değişen Jerry gibi 'köpektir'. Beyaz adam ise Tanrı!

Beyaz Tanrı mutlak güçtür. Köpek ona sonsuz sevgi ve sadakatle bağlıdır. Köpeklerin sahiplerine koşulsuz ve ölesiye bağlılıkları, her daim, en fazla onların acı çekmesine neden olmuştur. Köpekler Tanrılarından kötü muameleler görseler de, gözlerinin derinliklerine yükledikleri merhamet dileği ve sevgi isteği kaybolmaz. Oysa Beyaz Tanrı çok acımasızdır! Bu masumlardan bile katil yaratabilir. Fakat kalplerindeki sevgiyi tamamen yok edemez!

Yönetmen Kornél Mundruczó, "Beyaz Tanrı" da (Fehér Isten), kötü olarak doğmayan, ancak zorlamalar, baskılar, zorunluluklarla kötü olması öğretilen bir canlının, zor da olsa içindeki iyiliğe temas edilebileceğine dair çok bilinen ve işlenmiş bir hikaye anlatmış. Ancak, adeta meydan okuyan bir yönetmenlikle çok yaman bir işe girişip sorunsuzca da altından kalkmış. Hoşgörüsüzlük üzerine çektiği dingin filmi "Delta" ile tanınan aktör / yönetmen / yazar Mundruczó, bu altıncı uzun metrajlı filminin metaforik ambalajı içinde, çalışmak için, yönetmenlerin iki kabusundan biri olan köpekleri seçmiş (diğeri ise çocuklar).

Yönetmen, tam bir hayalet kent görünümüne bürünmüş Budapeşte caddelerinde, bisikletiyle dolaşan on üç yaşındaki Lili'nin (Zsófia Psotta) peşinden düzinelerce köpeğin çılgınca koştuğu sahneyle başlattığı ve sinemanın en hüznünlü sekanslarından biriyle bitirdiği öyküsünde, geri planı tam bir inandırıcılıkla kuruyor.

Ayrılmış bir çiftin çocuğu olan Lili, birkaç aylığına babasının yanında yaşamak zorunda

kaldığında, köpeği Hagen için de beyaz adamı tanıma zamanı gelir. Lili'nin babası onu istemez... Hagen (Luke ve Body adlı köpekler canlandırmış bu köpeği) sokakta kalır. Görevliler kovalar, birileri tutsak eder, türleriyle dövüştürülmek için fiziksel ve kimyevi işkencelerle bir canavara dönüştürülür. Dövüşlerde kanın, vahşetin tadını almak zorunda kalır... Sonunda barınağa düşer. O artık kalbi karartılmış bir katildir. Şimdi Tanrılara isyan ve saldırı zamanıdır!

Bir sinema filmindeki en kalabalık köpek oyuncuya sahip "Beyaz Tanrı", hafızamı yokladığımda, hilelere başvurulmadan çekilen ve onlarca köpeğin saldırısını konu alan, 1976 ABD yapımı "Dogs"u bayağı geride bırakıyor. Ancak itiraf edelim, çekimlerin barınaklardan sağlanmış 280 civarında köpekle yapıldığı film,

öykülemeledeki gerçekliğine karşın, özellikle isyan sonrası bazı kanlı planlarda ucuz bir korku seyrettiğiniz duygusuna yol açıyor. Bu neredeyse parodisel yaklaşım gerekli olmasa da, asıl bağ Lili ile Hagen arasında olduğundan, film içinde sırttan fazlalıklara takılmıyorsunuz. Bu filmin gücü, kız çocuğuyla köpek arasında dokunmuş ipeksi saflığın, açgözlü Tanrılara karşı çelik gibi direnebilmesinde saklı.

Mundruczó, çağdaş bir destan ile bir sevgi masalını sert bir zeminde buluştururken, hafızalardan silinmesi imkansız olan karelerle etkiliyor.

Dünyanın en fazla şefkate ve merhamete ihtiyacı olduğu bir dönemde, güç sahiplerine / ilahlara bir mesaj yolluyor. Evet; Mundruczó, zor olanı başarmıştır.

Ve dijital hileler lüksünden kaçınılarak

gerçekleştirilmiş filmin, tam bir uyumla oynatılmış canlı köpekler nedeniyle türünün antolojilerine girmesini sağlayan iki ismini vurgulamadan yazıyı bitirmek haksızlık olur. Biri köpeklerin eğitimi konusunda özel bir uzman olan, yakın zamanda "Herkül: Özgürlük Savaşçısı"nda (Hercules) da çalışmış Árpád Halász, diğeri ise 32 yıldır sinema ve TV endüstrisi için köpek eğiten, özellikle Alman Kurdu 'Komiser' Rex'in farklı ülkelerdeki versiyonlarında görev almış Teresa Ann Miller. İkisi, "Beyaz Tanrı" için bir yıla yakın emek vermişler.

Hagen'le duygusal bütünlük oluşturan Lili karakterindeki başarısıyla Zsófia Psotta.

Yaklaşık on dakika kısaltılsa daha dinamik ve çarpıcı olurmuş.

BİR FİLMDEKİ EN KALABALIK KÖPEK OYUNCULARA SAHİP "BEYAZ TANRI", HİLESİZ ÇEKİLEN VE ONLARCA KÖPEĞİN SALDIRISINI KONU ALAN 1976 ABD YAPIMI "DOGS"U GERİDE BIRAKIYOR.

ÇALSIN SAZLAR

YÖNETMEN Nesli Çölgeçen

OYUNCULAR Belçim Bilgin,

Engin Hepileri, Caner Cindoruk,

Can Kolukisa, Serhat Özcan,

Nil Günal

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 119 dk.

DAĞITIM Chantier

(Plan Prodüksiyon)

**"ÇALSIN SAZLAR"LA
NESLİ ÇÖLGEÇEN
YAKLAŞIK 28 YIL
ARADAN SONRA, YANI
1987'DEKİ "SELAMSIZ
BANDOSU"NDAN BU
YANA ÇEKTİĞİ EN İYİ
FİLME İMZA ATIYOR.
AZ ŞEY DEĞİL.**

BUGÜN PEK KİMSE BİLMESE DE, İLK KEZ 1979'DA "ÇATI" ADLI BELGESELİ ÇEKEREK SINEMAYA MERHABA DİYEN NESLİ Çölgeçen, 1980'lerin en fazla umut vadeden, doğrudan zirveye oturmuş yönetmenlerinden biriydi. Belki Yavuz Turgul'a benzetilebilecek sinema diliyle daha ilk filmi "Kardeşim Benim"den (1983) başlayarak insana dair hikayeleri duyarlı bir dille beyazperdeye taşımayı bildi. Şimdilik kariyerinin zirvesi sayılan "Züğürt Ağa" (1985) ve dönemin klasikleri arasında yerini alan "Selamsız Bandosu" (1987) ile üçte üç yaptı.

Çölgeçen 90'lara geldiğimizde ne yazık ki hız kesti. "İmdat İle Zarife" (1991) dramatik yanıyla seyirciyi etkilese de, ilk filmlerindeki ustalık ve parıltıdan uzaktı. Uzunca bir aradan sonra 2000'de yönettiği "Oyunbozan" seyirciden de eleştirmenlerden de takdir görmedi. Yine araya ara katıp, bu kez 2008'de çok iyi bildiği belgesel dalında yüreklere seslenen başarılı bir yapıta imza attı; "Son Buluşma". Lakin 2009'da çektiği "Denizden Gelen"le belki kariyerinin en tatsız çalışmasını ortaya koydu Çölgeçen.

Kendisine dair tüm ümitler tükendi derken, yazıp yönettiği "Çalsın Sazlar"la küllerinden yeniden doğabileceğinin sinyallerini veriyor yönetmen bu kez. Evet, neredeyse 28 yıl aradan sonra yani 1987'deki "Selamsız Bandosu"ndan bu yana çektiği en iyi film "Çalsın Sazlar". Gerçi "Züğürt Ağa" gibi bir zirve sayılmaz ama bunca zamandır heybesinden bir türlü çıkaramadığı 'ustalık' anlatımı, karakterlerine yakın plan girdiğinde seyircinin kalbine dokunma becerisini yeniden hayata geçiriyor Çölgeçen. Kendisini özleyenler için az şey olmasa gerek.

En son "Yağmur: Kıyamet Çiçeği"nde çizdiği Kazım Koyuncu portresiyle, film kötü olsa da oyunculuk bakımından tam puan alan Engin Hepileri, çıtasını biraz daha yükselterek Rum meyhaneci rolünde döktürüyor bu defa. Son

yılların sağlam oyuncular arasında adını rahatlıkla anabileceğimiz Caner Cindoruk ise, meyhanede klarnet çalan Mahir rolünü üzerine eldiven gibi giyiveriyor. Tek sorun, güzelliği daima oyunculuğunun önünde giden Belçim Bilgin. Bu iki erkeğin aynı anda kalbini çalan şarkıcı Yasemin rolünde elinden geleni yapsa da, onu her filmde aynı kişi olarak görmekten kendimizi alamıyoruz nedense.

Film, günümüzde başlıyor. Yaşlı babalarına (Can Kolukisa) ait eski, güzel evi satmak isteyen çocukların telaşına şahit oluyoruz. Evde varlığıyla yokluğu pek anlaşılmayan, sessiz sakın yaşlı Mahir babayı tapuya götürdüklerinde, artık bunama belirtileri gösterdiği anlaşıyor. Derken Mahir baba gençliğini hatırlıyor ve 'sazlar çalmaya' başlıyor. 1960'ların ortasında, Barba'nın (Engin Hepileri) işlettiği, sazlı bir

meyhane burası. Lakin dönem, Kıbrıs olaylarının patlak verdiği günler. Dolayısıyla hem bu meyhanede klarnet çalan Mahir, hem Barba, hem de abayı yaktıkları şarkıcı Yasemin, bu kör karanlıktan payını alıyor. 6-7 Eylül olaylarından beri diken üstünde yürüyen ilişkiler, daha da geriliyor, komşu komşuya düşman hale geliyor.

Bir yandan dönemin haletiruhiyesini yansıtmaya çalışırken, öte yandan göz yaşartıcı bir aşkı da detaylarıyla yansıtan yönetmen, yaklaşık iki saatlik süreyi doğru kullanmaya çabalıyor. Ne var ki “Züğürt Ağa”daki kıvraklık, “Çalsın Sazlar”da daha alt düzeyde. Bilhassa günümüzde geçen sahnelerde zaman zaman düştüğü teatral komedi havası filmi zedelerken, geçmişe döndüğümüzde ise kimi gereksiz tekrarlar ve bırakılan boşluklar göze batıyor.

Yasemin’den önce sahne alan alkolik kadının

sürekli meyhaneye gelip gitmesi, tekrarlanan ‘tartışma’ sahneleri ‘daha kısa tutulsaymış keşke’ duygusu yaşıyor. Barba’nın Yunanistan’a giden karısından filmin sonuna kadar haber alınamaması, karısını tamamen unutup kendini bekar bir erkek gibi Yasemin’in aşkına kaptırması da cevabı verilmeyen yanları filmin.

Herhangi bir yenilik taşımasa da, hayatımızın sadece ‘din ve ahlak’ arasına sıkıştırıldığı şu günlerde, bir zamanlar acılardan geçsek de nasıl keyifli insanlar olduğumuzu hatırlatan, İstanbul ve İstanbul insanı üzerine tadı-kıvamı yerinde bir seyirlik. Finaldeki sürpriz ise bonusu.

Bazı sahneler, meşhur “Rembetiko” filmini akla getirecek kadar başarılı.

Yasemin rolünde profesyonel bir şarkıcı-oyuncu oynayabilirmiş.

**TEK SORUN, GÜZELLİĞİ
OYUNCULUĞUNUN
ÖNÜNDE GİDEN
BELÇİM BİLGİN. BU İKİ
ERKEĞİN AYNI ANDA
KALBİNİ ÇALAN
ŞARKICI YASEMİN
ROLÜNDE ELİNDEN
GELENİ YAPIYOR.**

BANA MASAL ANLATMA

YÖNETMEN Burak Aksak

ÖYUNCULAR Fatih Artman,

Hande Doğandemir, Devrim Yakut,

Erdal Tosun, Cihan Ercan,

Burcu Biricik, Gürkan Uygun,

Cengiz Bozkurt, Berat Yenilmez,

Sadi Celil Cengiz, Ercan Yazgan,

Ani İpekkaya, Gökçe Bahadır

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 108 dk.

DAĞITIM UIP (BKM)

**"BANA MASAL
ANLATMA"DA
BURAK AKSAK,
KLASİK BİR MASALI,
ENTERESAN BİR
HAYAL GÜCÜ İLE
HARMANLAYIP,
ABSÜRD BİR KOMEDİYE
DÖNÜŞTÜRMÜŞ.**

TÜRK TELEVİZYON TARİHİNİN EN NADİDE ÖRNEKLERİNDEN BİRKAÇ TANESİ ARASINA RAHATLIKLA GİREBİLECEK, "LEYLA İle Mecnun", "İşler Güçler", "Bir Demet Tiyatro", "Kardeş Payı" ve "Behzat Ç."den çok şey kolajlanmış, fantastik bir yapım "Bana Masal Anlatma". "Leyla İle Mecnun"un senaryosu ile tanınan Burak Aksak'ın değişik bir kafası var. Aksak, klasik bir masalı, enteresan bir hayal gücü ile harmanlayıp, absürd bir komediye dönüştürmeyi başarmış. Üstelik kamera arkasında da çok az hatayla virajı dönmüş.

Film son yıllarda sinemamızda görmediğimiz başarılı bir grafik anlatımla açılıyor. Grafikle ilgilenen biri olarak filmin en beğendiğim tarafının bu olduğunu söylemeliyim.

Yılmaz Erdoğan'ın anlatımıyla karanlık bir hikayeden, oğlu Rıza'ya anlatılan masala dönüşen film, tam yerinde bir kesmeyle günümüze atlıyor. Adını Beşiktaş'ın efsanevi kaptanı Rıza Çalimbay'dan alan Rıza, annesiyle beraber yaşayan ve Topkapı Suriçi'nde minibüs şoförlüğü yapan bıçkın bir İstanbul delikanlısı. Zamanında bölgenin en hızlı adamı Jilet'in (Gürkan Uygun) kendisine hibe ettiği minibüsle sevdiği kıza poz atan Rıza, hiç ummadığı bir gün kızdan okul gazetesi için röportaj teklifi alır. Bu durumla allak bullak olan Rıza, şehrin geçmişinden ve bugünkü halinden dem vururken şöyle bir tanımlama yapar: "Bu şehir eskiden o kadar güzeldi ki, şimdi gökdelenler var. Sanki şehir ölüyor. Biz insanlar gibi. Bu binalar da şehrin mezar taşları". Bu güzel betimlemeyle kızın dikkatini çektiğini sanan Rıza, tam dokuz kere bunu tekrarlar. Tabii ilk etkisini yitiren tanımlamayla kız Rıza'dan koşar adım uzaklaşır.

Bu durumun verdiği efkarla surlara çıkan Rıza, karanlıklar içinden gelen bir kadını fark eder. Bu hayatını hepten değiştirecek kıza Rıza'nın ilk karşılaşması olur.

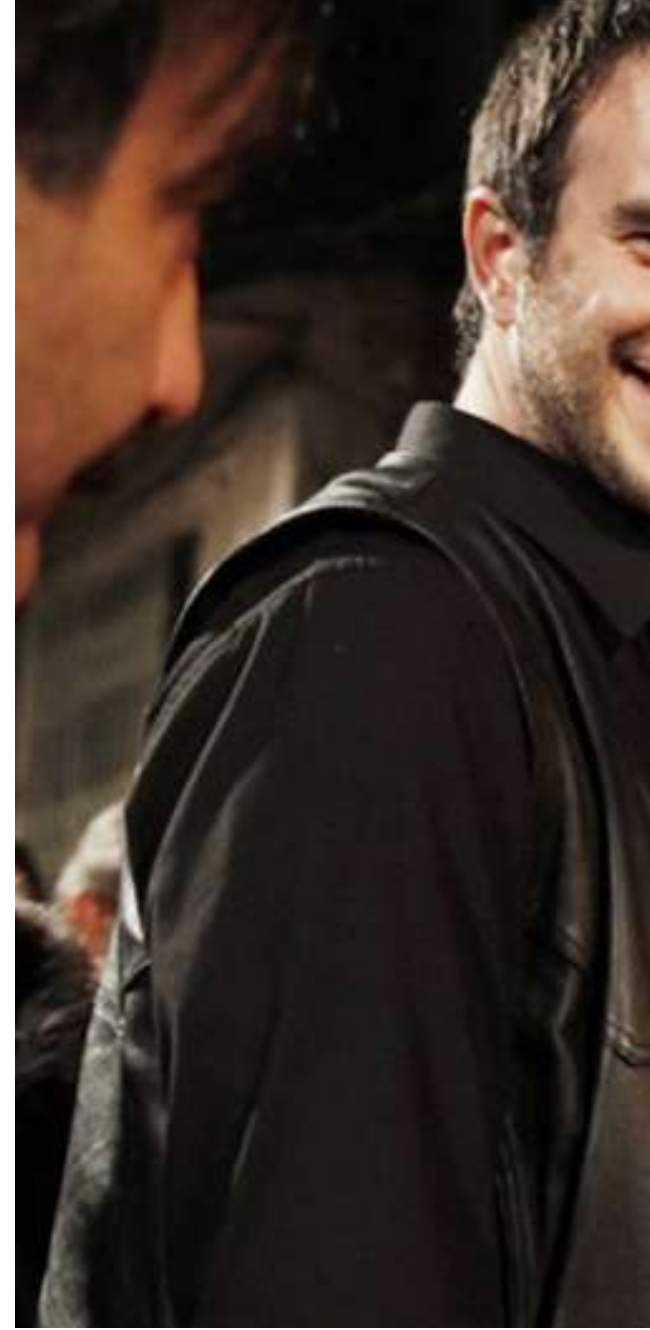
Sevdiğinin bıraktığı boşluğu, bu nereden

geldiği belli olmayan ve dünyadaki her şeyi yabancı olan insanla doldurmak, ilginç deneyimleri de beraberinde getirecektir.

Buraya kadar Rıza'nın çevresinde gelişen hikaye, Ayperi'nin (Hande Doğandemir) dahil olmasıyla tam anlamıyla bir mahalle olayına dönüşür.

Her zaman dem vurulan o eski mahallelerden biridir bu. Her komşunun birbirini çok iyi tanıdığı, iç içe geçmiş yaşamlardır bunlar.

Kolonya satıcısı ve içicisi mahallenin en kafası güzel abisi Haşmet'i (Ercan Yazgan), minibüs durağı çalışanları ve başlarındaki ustaları Jilet'i, Rıza'nın çocukluk arkadaşları tamirci Haktan'ı (Sadi Celil Cengiz) ve müezzin yardımcısı Kubilay'ı (Cihan Ercan), Kahveci Nafi Abi'si (Cengiz Bozkurt), imamı ve papazı ile tam bir karnavaldır bu mahalle. Ama o bildik

hikayelerdeki gibi günün birinde mahalleye bir uluslararası şirket musallat olur ve herkese yepyeni bir dünya vadeder. Hikayenin koptuğu nokta da tam olarak burası olur. Birbirinden fantastik sahneleriyle tam anlamıyla bir gülme seansı yaşatan hikayeye, bu yabancı unsurun girmesi, maalesef bir hezeyana dönüşüyor. Üstüne Ayperi'nin, o beyaz yakalılardan birine âşık olmasıyla atmosfer iyice dağılıyor. Finale doğru sakız gibi sarkan hikaye Rıza'nın kahramanlığa soyunmasıyla tekrar rayına oturuyor. Bu yalpalama filme ciddi anlamda zarar verse de, mahalle inisiyatifi topyekün devralıyor ve durumu kurtarıyor.

"Behzat Ç." ile geniş bir hayran kitlesi yakalayan Fatih Artman'ın bu ilk başrolünden alınının aklıyla çıktığını söylemek doğru olur. Dizide de kendini gösteren o mizahi yapısını

daha da yukarıya çıkarmayı başarıyor genç oyuncu. Ama aynı şeyi Hande Doğandemir için söylemek, en azından bu film için pek mümkün değil. O şaşkın halleri maalesef yarardan çok zarar vermiş.

Yan karakterlerin zenginliğine karşın burada iki isim daha çok dikkat çekiyor. Kahveci Nafi rolüyle Cengiz Bozkurt, durum komedisi adına adeta döktürüyor. Filmin en komik unsurunun o olduğu söylenebilir.

Ayrıca kariyerini biraz anne rollerine hapsedse de Devrim Yakut, Selma karakteriyle kırıp geçiriyor.

Filmin müzik kullanımı mizahi dozu oldukça artırıyor. Ayrıca Afrikalıların Şahin'i görülmeye değer.

Geçmişe dair tamamlanmamış aşk hikayesi yama gibi duruyor. Hiç gereği yoktu.

**"BEHZAT Ç." İLE GENİŞ
BİR HAYRAN KİTLESİ
YAKALAYAN FATİH
ARTMAN'IN BU İLK
BAŞROLÜNDEN
ALNININ AKIYLA
ÇIKTIĞINI SÖYLERSEK
HIÇ ABARTMIŞ
OLMAYIZ.**

TAKİP 3: SON KARŞILAŞMA

ORJİNAL ADI Taken 3

YÖNETMEN Olivier Megaton

OYUNCULAR Liam Neeson,
Forest Whitaker, Maggie Grace,
Famke Janssen, Dougray Scott

YAPIM 2014 Fransa

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM The Moments
Entertainment

**ÇOK BEYİNSİZ AKSIYON
İZLEDİK DE "TAKİP 3" GİBİSİ
AZ BULUNUR! AKSIYON
SAHNELERİ 'KARGAŞA'DAN
BAŞKA BİR ŞEY DEĞİL!**

LUC BESSON'UN YÜZEYSEL SENARYOLARINA HER YIL EN AZ ÜÇ KERE MARUZ KALMAYA BAŞLADIK. BU KADARI DA FAZLA OLMAYA başladı! Tamam eğlenmek için izleyelim deseniz bile aynen bu filmde olduğu gibi bu sefer de yönetmen arızaları çıkıyor karşımıza.

Gerçi 'ilk iki film çok mu zekiydi de bu film akıllı olsun' diye düşünebilirsiniz. Evet, ilk filmde Bryan Mills adlı süper ajan, Paris'te kızını kaçırana karşı bir savaş başlatıyor ve adeta 'polissiz' bir şehirde tek başına bir kıyım imza atıyordu. Farklı bir yönetmenden çıktığı için (Pierre Morel) en azından bir 'seyirlik' değeri vardı. İstanbul'da geçen ikinci filmde yönetmen değişti. Olivier Megaton, Luc Besson'un berbat senaryosunu tam da hakkını vererek çekmişti! Film neresinden tutsanız dökülüyordu da; Mills'in kızının babasının çıkacak seslerden yerini tespit edebilmesi için (!) Kapalıçarşı'nın çatısından aşağılara el bombaları sallaya sallaya koşturması unutulmazdı!

Bu sefer Mills'i kendi evinde Los Angeles'ta izliyoruz. Kötü Ruslar (tabii ki de!) ona işlemediği

bir suçu tokalamaya çalışıyorlar. Filmin bundan sonrası kötü bir "Kaçak" (The Fugitive) taklidi. Bu 'beyinsiz' senaryonun neden-sonuç ilişkileri o kadar gerizekalıca ki bir süre sonra koyverip kendinizi aksiyona bırakmak istiyorsunuz ama orada da yönetmen Olivier Megaton engeli çıkıyor karşınıza. Megaton aksiyon sahnelerini anlayamayalım, hatta göremeyelim diye çok uğraşmış zira. Saniye sürmeyen yakın planlar öyle hızlı bir kurguyla bağlanmışlar ki izlediğimiz sahneler 'kargaşa'dan başka bir şey değil!

Son olarak Mills filmde çok zeki bir polisin peşine takıldığını söylüyor. Bu zeki polisin Mills'e söylediği şu zeka dolu cümle ise beni benden aldı sayın okur: "Az önce sıcak çörek satın almış bir adam hemen ardından cinayet işleyemez! O anda çözmüştüm olayı!"

Liam Neeson karısının ölümünden beri işi aksiyona vurdu. Bu filmlerde tek iyi şey onun güvenilir bakışları.

Forest Whitaker elinde lastikle, satranç taşıyla filan oynayarak zeki polis gibi görünmeye çalışıyor!

BANA MASAL ANLATMA

BEYAZ TANRI

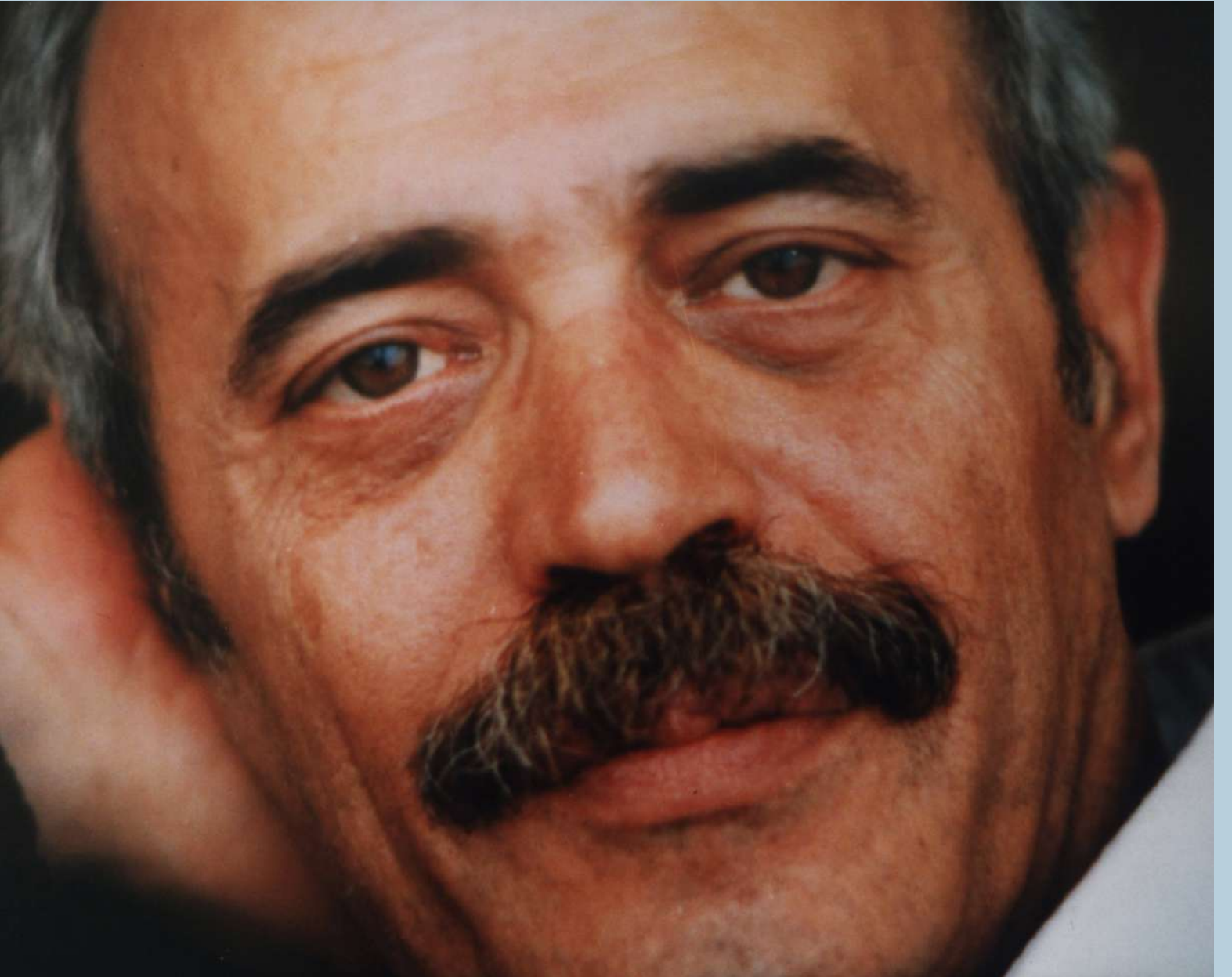
ÇALSIN SAZLAR

YILDIZ HARİTASI

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
BANA MASAL ANLATMA	★★★					★★★	
BEYAZ TANRI / FEHİR İSTEN				★★★			
ÇALSIN SAZLAR	★★	★★★★		★★	★★		
TAKİP 3: SON KARŞILAŞMA / TAKEN 3	★	★★		★			
YILDIZ HARİTASI / MAPS TO THE STARS		★★★★		★★★★	★★★★		★★
AYI PADDINGTON / PADDINGTON				★★★★			
BİR GECE	★						
ÇAPKIN PROFESÖR / THE REWRITE				★★	★★		
HOBBİT: BEŞ ORDUNUN SAVAŞI	★★★★			★★★★	★★	★★★★★	★★★★
İKİ GÜN VE BİR GECE / DEUX JOURS, UNE NUIT	★★★★★	★★★★	★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★
İNSANLARI SEYREDEN GÜVERCİN		★★★★					
KARDA BİR BEYAZ KUŞ / WHITE BIRD IN A BLIZZARD				★★★★	★★★★		★★★★
KAYIP ÇOCUK / THE CAPTIVE	★★	★★★★		★★	★★★★		
MISİR ADASI / SIMINDIS KUNDUZU			★★★★★	★★★★★	★★★★		
MUCİZE			★★				
MÜZEDE BİR GECE: LAHİTTEKİ SİR				★★		★★★★	
NİKAHTA KERAMET VAR MI? / PEACE AFTER MARRIAGE				★★★★	★★		
SON UMUT / THE WATER DIVINER	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★
TUT SÖZÜNÜ	★						
UYUYANA KADAR / BEFORE I GO TO SLEEP	★★★★						
VE PERDE / CLOUDS OF SILS MARIA				★★★★★			★★★★★
YUSUF & YUSUF	★						
ÇOCUKLUK / BOYHOOD		★★★★★		★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
JACK RYAN: GÜLGE AJAN / JACK RYAN: SHADOW RECRUIT	★★	★★★★		★★	★★		
TEMMUZ SOĞUĞU / COLD IN JULY	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★		

20. ÖLÜM YILDÖNÜMÜNDE ONAT KUTLAR...

“Rastlantılar yaşamın **gümüş** anahtarlarıdır. Kimi zaman insana **cennetin kapılarını** bile açar. Derin sularda yaşayan bu gümüş balıkları, duyarlı bir göz, **açılmaktan** korkmayan bir yürek ve **‘bilinmeyen’**e olta savuracak bilek ister” demişti **Onat Kutlar**.

INANMASI GÜÇ AMA TAM 20 YIL OLMUŞ ONAT KUTLAR ÖLELİ... 31 ARALIK 1994’TE İSTANBUL’DAKİ ETAP MARMARA OTELİNİN KAFESİNE PKK’NIN YERLEŞTİRDİĞİ BOMBANIN PATLAMASI SONUCU GENÇCEKİK ARKEOLOG, sinema yazarı arkadaşımız Cüneyt Cebenoyan’ın ablası Yasemin Cebenoyan hemen, Onat Kutlar ise 11 gün komada kaldıktan sonra aramızdan ayrılmıştı. O yıllar, devlet terörünün zirve yaptığı yıllardı. Öte yandan PKK da sivilleri hedef almayı, ‘kör terör’ü şiddetlendirmeyi sürdürüyordu. Binlerce insan gibi, pırıl pırıl iki aydın da ‘terör kurbanı’ olarak yer aldılar istatistiklerde.

Şu sinema dünyasında, özellikle de işin ‘yazı’ kısmında, tanışma ve çok kereler özel sohbet olanağı bulduğumdan dolayı çok sevinç duyduğum isimlerden biriydi Onat Kutlar. Diğeri de mesela sevgili hocamız Rekin Teksoy’dı. Onat abinin özellikle festival koşuşturmacası içinde önerdiği filmlerin tadı halen damağımdadır ki ‘özel listemde’ ilk sırada yer alan “Dünyanın Tüm Sabahları” (Tous Les Matins Du Monde) bunların arasındadır. Öyküleri, sinema yazıları, denemeleri ve şiirleriyle, ‘bütünlüklü’ ve çok özel bir aydındı Kutlar. Beş on dakikalık bir sohbette bile kendinizi ‘zenginleşmiş’ hissederdiniz.

Sinema dışında en büyük ortak paydamız ise, o zamanlar Türkiye’de henüz pek tanınmayan İranlı şair Furuğ Ferruhzad’dı. “Boğaziçi Üniversitesi’nde de tanıdığım birkaç kişi var, bir Furuğ Fan Kulüp kuralım artık” demişti bir keresinde.

Ben, üniversite yıllarımda İranlı bir öğrencinin yaptığı çeviriler dolayısıyla tanışmıştım Furuğ şiirini. Onat Kutlar da İranlı arkadaşı Celal Hosrovşahi’nin çevirileri sayesinde. Türkiye’de yayımlanan ilk Furuğ kitabı “Sonsuz Günbatımı”nın enfes bir önsözü vardır ve Kutlar, Hukuk’tan sınıf arkadaşı Celal’le birlikte

Kara Ticareti sınavına hazırlanırken ‘kaçıp kaçıp’ Furuğ şiirlerine nasıl sığındıklarını çok güzel anlatmıştır. Tuhaf ama gerçek, bende de hep o uzun yaz günlerinde ‘umutsuzca’ Kara Ticareti sınavlarına hazırlanırken okuduğum şiirleriyle bırakmıştır ilk izi Furuğ...

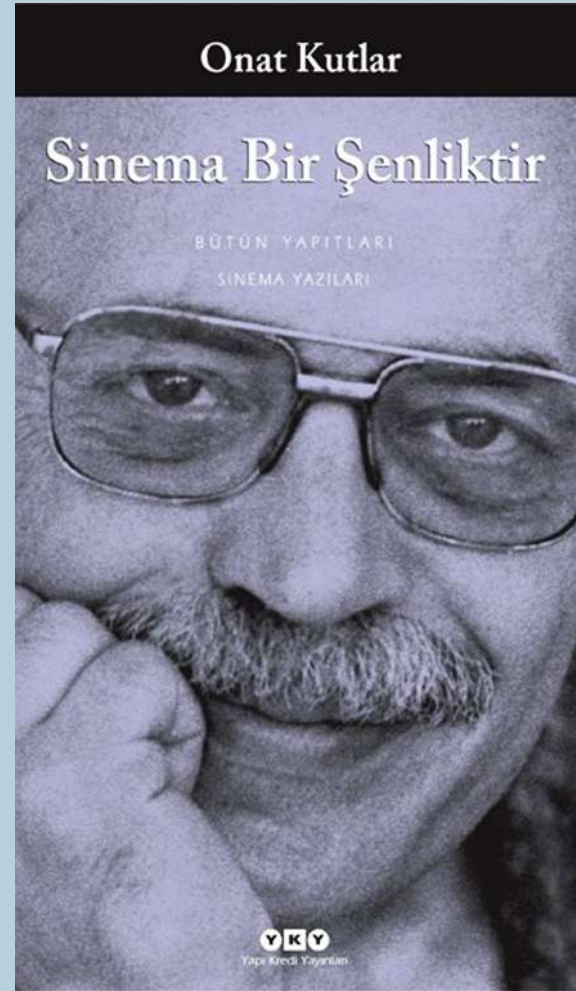
Ve tabii ki kendi kitapları... “İshak”, “Bahar İsyancıdır”, “Yeter ki Kararmasın”, “Sinema Bir Şenliktir”... Şiirleri, “Peralı Bir Aşk İçin Divan”, “Unutulmuş Kent”... Filme çekilmiş senaryoları “Yusuf ile Kenan”, “Hazal”, “Hakkari’de Bir Mevsim”...

“Rastlantılar yaşamın gümüş anahtarlarıdır. Kimi zaman insana cennetin kapılarını bile açar. Derin sularda yaşayan bu gümüş balıkları, duyarlı bir göz, açılmaktan korkmayan bir yürek ve ‘bilinmeyen’e olta savuracak bilek ister” diye yazmıştı “Sinema Bir Şenliktir”de. Bu gümüş anahtarlardan biri ona sinema dünyasının kapılarını açmıştı, bir başkası yaşamdan alıp götürdü. O çok iyi bildiği ve çok sevdiği Paris’te gerçekleşen “Charlie Hebdo” saldırısı konusunda ne derdi Onat Kutlar?

“Herkesin kaybettiği tek oyun” demişti terör için ve aynen şöyle yazmıştı:

“Terörün anlamı ve kapsamı, onu kullanana göre değişmez. Giyotinin bıçağı, kutsal kralı, vatansever ve bozulmaz Robespierre’i, hayalci ozan Chénier’yi, serseri Sans-Culotte’lardan birini ya da hain İsviçreli’yi aynı umursamazlıkla keser. Tıpkı Güneydoğu Anadolu’da şiddetin gencecik askerleri, küçük çocukları ve Kürt gençlerini aynı umursamazlıkla yok ettiği gibi. Hiçbir şiddette kazanan yoktur. Herkesin birden kaybettiği tek oyundur terör. Korkunç bir oyundur.”

Ve kendisinin çevirdiği kitaptan, birkaç Furuğ dizesi...

“Yıkıntı elçiliğini peygamberler / Kendileriyle birlikte getirmediler mi çağımıza? / Ve yankıları değil mi o kutsal metinlerin / Bu patlamalar ardarda / Bu zehirli bulutlar? / Ey dost, ey kardeş, ey herkes! / Yazın tarihini gül soykırımının / Aya vardığınızda!”

Onat Kutlar’ı sevgi ve saygıyla anıyorum...

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

KADER

Zeki Demirkubuz'un 1997 yapımı filmi **“Masumiyet”te** Haluk Bilginer ve Derya Alabora'nın canlandırdıkları **Bekir ve Uğur karakterlerinin** ‘teslimiyet’le anamlanan hikayeleri, **Ufuk Bayraktar ve Vildan Atasever'in** beden ve ruhlarında gençleşiyor “Kader”de. Hikayenin çıkış noktasına yolculandığımız film, Zeki Demirkubuz sinemasının bütün özelliklerini harfiyen yansıtıırken, bir yandan da **‘karabasan’ gibi** çöküyor üzerimize, döve döve posamızı çıkarıyor adeta. 2006 yapımı “Kader”, yönetmenin zirvelerinden...

BÜYÜK BÖLÜMÜ HEYECANDAN UZAK BİR TEKDÜZELİK TUZAĞINA YAPIŞMIŞ BİÇİMDE GEÇİP GİDEN HAYATLARIMIZIN ENDER HEYECAN ANLARINA DÖNÜP BAKTIĞIMIZDA, BUNLARIN ARKASINDA BİR KADININ (YA DA BİR ERKEĞİN) YATTIĞINI GÖRÜRÜZ HEP. BİZİ SİRADAN OLANDAN ALIP BAMBASKA ALEMLERE GÖTÜREN BU KARŞI CİNS, AŞKA her daim açık yüreklerimizi sökü� çıkarır, kimi zamansa ölümle eşdeğer kederlere sürükler narin ruhlarımızı. Zaten zar zor kurduğumuz dengemizi kaybeder, bedenimizdeki organların yer değiştirdiğini hisseder, olaylar karşısında vereceğimiz tepkileri ölçemez olur, üçüncü şahıslarla yaşadığımız ilişkileri önemsemez bir konuma yerleşir; kısacası ‘o’ndan başkasına gözümüzü kaparız aşka tutsak olduğumuzda. Ve peşi sıra sürüklendiğimiz bu duygunun yaralayıcı yönünü unutmak isteriz, topyekün teslim oluruz ağdalı aşk cümlelerine...

Bizlerin belli dönemlerde yaşadığı bu ‘tehlikeli’ durumun bütün bir hayata yayıldığını düşününce, işin vahameti daha da can yakıcı biçimde kendini gösterir, ki Zeki Demirkubuz’un başyapıtı olduğunu düşündüğümüz filmi “Kader”de olanca ‘diken’ potansiyeliyle böylesi bir ‘teslimiyet’ modeli söz konusu.

1997’de gösterime giren Zeki Demirkubuz filmi “Masumiyet”i hatırlarsınız; Bekir ve Uğur karakterlerinin ilerlemiş yaşlarındaki ‘öfke’leriyle vücut bulan, onları uzun yıllar boyunca kapana kısıran

duyguların bir tür dışavurumu gibi duran ve geçmişin izlerinin bedenlerine sökülmezcisine çivilendiğini hissettiren o çarpıcı yapıtı. “Masumiyet”te Haluk Bilginer ve Derya Alabora’nın canlandırdığı Bekir ve Uğur karakterlerinin geçmişlerini merak edenler, en nihayetinde sorularına tumturaklı bir cevap bulma şansını elde ediyorlar “Kader”le.

‘Tutkuyla gelen teslimiyet’, Zeki Demirkubuz sinemasının her filminde kendisini gösteren önemli unsurlardan biri. “Kader”de de aynı formüle tutunan yönetmen, Bekir ve Uğur’un tanışmalarından başlayarak uzun yıllara yayılan bir teslimiyet hikayesi anlatıyor filminde. Karakterlerinin her bir adımında giderek parçalanan, un ufak olan ruhlarını kimi zaman bastırılmışlıkla destekliyor, kimi zamansa dışavurma taktiğini öne çıkarıyor. Bekir’in hayatının her evresinde onarılmaz derin yaralar açan, bunları kanırtarak genişleten Uğur’a olan umutsuz aşkı, onu tam bir ‘tutunamayan’a dönüştürüyor ve hayatla olan bağını tek bir noktaya fiksliyor, yalnızca ‘umarak’ geçecek bir ömürle baş başa bırakıyor genç adamı.

Bu durumsa giderek onun silinmesine, kimliksizleşmesine yol açıyor, dahası ‘insanlık’tan uzaklaştırıp köreltiyor. Aşkın öte yakasında duran Uğur’un da ‘kader’i pek farklı değil aslında; kendisine körü

körüne âşık olan Bekir'e karşılık vermiyor, zira bir 'hapisane kuşu' olan Zagor'la benzer bir 'teslim oldum' aşkı yaşıyor. Genç kadının iki erkek arasına farklı boyutlarda hapseden hayatı, dönüşü olmayan birçok noktadan geçiriyor onu ve ölümüne sevdanın tarifini yapıyor.

Zeki Demirkubuz, "Kader"de yönetmenlik kariyerinin zirvesine koşuyor adeta. Önceki filmlerinde olmadığı biçimde bol mekan ve karakter kullanıyor, rahatça destansı bir atmosfere kavuşabilecek bir hikayeye kucak açıyor, görsel zenginliği ön plana çıkarıyor (Zagor'un kahvehanedeki cinayet sahnesindeki kamera hareketi, antolojilere geçecek özellikler taşıyor), tematiğinden ödün vermese de anlatımını zenginleştirip derinleştiriyor.

Sinemacı, 'kopuk uçurtma' tadında hayatlar süren iki karakterinin barındırdığı renkleri izleyiciyle paylaşma konusunda da hiç tereddüt etmiyor filmde, olabildiğince açıyor onların yüreklerini ve bedenlerini. Yıllara hükmeden aşkın açmazlarına son derece hakim senaryosunun izini ısrarla takip ediyor ve alabildiğine gerçekçi 'damardan' anlatımıyla seyircinin dengesiyle oynuyor, onu defalarca tokatlıyor, daha da ileri giderek nakavt ediyor.

Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde 'genç yetenek' ödülünü tartışmasız biçimde kazanan Ufuk Bayraktar'ın, Zeki Demirkubuz'un

bir önceki filmi "Bekleme Odası"ndan gelen ışığının Bekir karakterine sıkı sıkıya tutunması ise hem yönetmen hem de aktör için tam bir 'şans' özelliği taşıyor. Karakterin defalarca dönüşüm geçirdiği filmde, hiçbir sarkmaya yer vermeyen performansı ile çok zor bir işin altından başarıyla kalkan genç oyuncu, 103 dakika boyunca hayatla olan bağımızı kopararak Demirkubuz'un istediğini harfiyen almasına vesile oluyor. Bunda yönetmenin katkısı da büyük tabii. Sınırlarına kadar zorlayan tarzıyla hamur gibi yoğuruyor aktörü, pestilini çıkarıyor adeta. Aynı şey diğer oyuncular da söz konusu; başta Vildan Atasever olmak üzere, her bir oyuncunun üzerinde 'tepinildiği' izlenimi veriyor filmdeki performanslar.

Bir kibrit aleviyle yanıp tutuşan, sürüklenip giden hayatların çaresizlikle başa çıkamayan tutkulu devinimlerini döve döve anlatıyor "Kader"; tepkisiz kalmanın mümkün olmadığı bir 'hararet'le yakıyor yüreğimizi, dağlamayı hiç düşünmeden...

Salondan çıktığımızda ise böylesi bir acıyla yaşamak zorunda olmanın yükünü omuzlarımızda tüm ağırlığıyla hissediyoruz, tıpkı bir 'karabasan' gibi... Bu iyi/kötü paradoksu, neredeyse her Zeki Demirkubuz filminde bizi yakalıyor, ki "Kader"de bu durumun şahikasına ulaştığımızı söyleyebiliriz rahatlıkla.

2015'TE MERAKLA BEKLEDİĞİMİZ 11 FİLM

2015'i, eteklerimiz tutuşurcasına **beklediğimiz 11 filme** yakından bakarak selamlıyoruz. Hollywood'un para makinesi **devam filmlerini** (biri hariç) görmezden gelerek **özgün projelere**, ustaların ve genç yönetmenlerin **yeni projelerine**, kısacası bizi heyecanlandıran filmlere erken bir mercek tutuyoruz.

YENİ BİR YILLA BİRLİKTE SİNEMASAL HEYECANLARIMIZI DA tazeledik. 2015'te izleyeceğimiz filmlerden hangileri bize daha fazla heyecan veriyor? Yeni yıla bu soruya yanıt arayarak girdik. Seçkiyi nasıl yaptığımızı sorarsanız, özgün projeler önceliğimiz olduğu için devam filmlerinin falan suratına bakmadık! Öyle olunca yeni "Avengers", "Terminator" ve "Jurassic" filmleri listemize giremedi. Yalnızca bir seri için bu kuralı bozduk ki, o da tahmin edeceğimiz gibi 'Güç' için oldu. Onun dışında yaklaşan Oscar sürecinden "The Theory Of Everything", biyografik filmlerden gına geldiğinden dışarıda kaldı. II. Dünya Savaşı filmi olarak ise "The Imitation Game" yerine başka bir filmi aldık. "The Humbling", "Still Alice", "Mommy", "Pasolini", "Chappie" ve "Tomorroland" ise son dakikada elediğimiz diğer projeler oldular.

1 BIRDMAN VEYA (CAHİLLİĞİN UMULMAYAN ERDEMİ) (BIRDMAN: OR (THE UNEXPECTED VIRTUE OF IGNORANCE))

Gösterim tarihi: 27 Şubat

Alejandro González Iñárritu'nun 'insan egosu üzerine bir film' olarak tanımladığı "Birdman" tek bir plan sekans olarak çekilmiş. Eski 'Batman' Michael Keaton vaktiyle Birdman isimli bir süperkahramanı canlandırmış bir aktör; adı Riggan Thomas. Kendisi Birdman serisinin dördüncüsünde rol almayı reddetmiş ve bir tiyatro oyunu yönetmeye karar vermiş. Lakin oyunun açılış gecesinde olanlar oluyor! Michael Keaton, Emma Stone, Edward Norton başrollerde. Üçünün de isimleri Oscar için anılıyor. Ayrıca, Zach Galifianakis, Naomi Watts ve Andrea Riseborough diğer ağır toplar. Ödülден ödüle koşan filmde Michael Keaton'ın da küllerinden doğduğu söyleniyor.

2

3

2 JÜPİTER YÜKSELİYOR (JUPITER ASCENDING)

Gösterim tarihi: 6 Şubat

Ardından ne kadar vasat şeyler çekmiş olurlarsa olsunlar, bize “Matrix” gibi aklımızı ve dimağımızı kurutan bir evren armağan etmiş Wachowski Kardeşler her daim ikinci bir şans hak ediyor. Üstelik anlaşılan bir kez daha bizi muhteşem bir evrene davet ediyorlar. Yönetmenlerin iddiasına göre 600 sayfalık bir senaryoyla yola çıktıkları bu projede yine bir seçilmiş kişi ile karşı karşıyayız: Jupiter Jones... Natalie Portman ve Rooney Mara’nın çeşitli nedenlerle çekilmesiyle bu önemli role Mila Kunis layık görüldü. ‘Kurtarıcısı’ Caine Wise rolünde ise Channing Tatum’u görüyoruz. Yönetmenler post’ta rahat çalışsınlar diye gösterim tarihi stüdyo tarafından bir yıldır ertelenen filmde Wachowski’lere özgü kamera numaralarını yine göreceğiz anlaşılan.

3 HAYATIN KENDİSİ (LIFE ITSELF)

Gösterim tarihi: 20 Şubat

Martin Scorsese’nin de dediği gibi: Roger Ebert geniş kitlelerin sinemayı bir sanat biçimi olarak kabul etmelerini sağladı. Yedinci sanata damga vuran belki birçok eleştirmen oldu ama hiçbiri Ebert’in yakaladığı popülarite ve saygınlığa erişemedi. 4 Nisan 2013’te 70 yaşında yitirdiğimiz Roger Ebert’i son yıllarında belgesel yönetmeni Steve James takip etmişti. Eleştirmenlerin Laurel ve Hardy’si haline gelecekleri Gene Siskel ile birlikte 25 yıla yakın sürdürdükleri (ve Siskel’in ölümüyle noktalanan) TV programı Amerika’nın kültürel fenomenlerinden biri olmuştu. Tıfıllık yıllarından kanserle mücadele ettiği son yıllarına kadar Ebert’in izini sürüyoruz bu filmde. Yeryüzünde hem Pulitzer ödüllü hem de adına film festivali düzenlenen kaç film eleştirmeni var ki?

4

5

4 INHERENT VICE

Gösterim tarihi: 24 Nisan

Paul Thomas Anderson, bizi “Ateşli Geceler”den (Boogie Nights) sonra yine 1970’lere ışınlayacak. Hikaye hafiften Coen havası taşıyor. Joaquin Phoenix’in hayat verdiği kahramanımız Larry ‘Doc’ Sportello sürekli kafası iyi dolaşan bir özel dedektif. Bir gün eski bir kız arkadaşının kaçırıldığını öğreniyor ve olayın peşine düşüyor. Ne var ki kaçırılma hikayesinin ardından dudak uçuklatan gerçekler çıkıyor. Thomas Pynchon’un romanından uyarlanan filmde Phoenix’in yanında Josh Brolin, Owen Wilson, Katherine Waterston, Reese Witherspoon, Benicio Del Toro, Jena Malone ve Maya Rudolph’u görüyoruz. Amerika’da kısıtlı bir dağıtım şansı bulan film cinsellik, çıplaklık, küfür, şiddet ve uyuşturucudan mebzul miktarda barındırıyor. Anderson’a yakıştığı gibi...

5 YILDIZ SAVAŞLARI BÖLÜM VII: GÜÇ UYANIYOR (STAR WARS: EPISODE VII - THE FORCE AWAKENS)

Gösterim tarihi: 18 Aralık

George Lucas’ın Lucasfilm’i Yıldız Savaşları evreniyle birlikte 4 milyar dolara satmasının ardından yeni film için yeşil ışık yakılmıştı. Yönetmenlik koltuğuna ise J.J. Abrams oturdu. Abrams senaryoyu eski “Yıldız Savaşları” senaristi Lawrence Kasdan’la birlikte kaleme aldı. Senaryo sır gibi saklanıyor. Tek bilinen öykünün 1983’teki “Jedi’nin Dönüşü”nün (Return Of The Jedi) 30 yıl sonrasında geçtiği. Carrie Fisher’dan Mark Hamill’e Anthony Daniels’dan Kenny Baker’a ve Peter Mayhew’a bir dolu tanıdık sima (elbette kimisi maske ve aksesuarların ardında) dönüş yapıyorlar. Esas sürpriz ise Güç’ten pek hazzetmediğini her fırsatta belirten Harrison ‘Han Solo’ Ford’un dönüşü oldu.

6 BOYUN EĞMEZ (UNBROKEN)

Gösterim tarihi: 20 Şubat

"Zafer Yolu" (Seabiscuit) romanı da sinemaya uyarlanan Laura Hillenbrand'ın 2010 tarihli çok satan kitabı bu sene beyazperdede! Senarist koltuğundakiler: Coen Kardeşler, Richard LaGravenese, William Nicholson... Yönetmen: Angelina Jolie. II. Dünya Savaşı'nda uçağı düşürülen ve 47 gün boyunca açık denizde mahsur kalan, ardından Japonlar tarafından yakalanan ve esir kampına gönderilen olimpiyat atlet Louis Zamperini'nin gerçek yaşam öyküsünü anlatan film Oscar'larda da iddialı. Jack O'Connell, Takamasa Ishihara, Garrett Hedlund ve "Son Umut"ta (The Water Diviner) izlediğimiz Jai Courtney filmin oyuncu kadrosunda. Universal'ın 1957'den beri çekmek istediği Zamperini'nin hikayesi (ilk zamanlar Tony Curtis düşünülüyormuş) ancak filmleştirilebilmiş!

7 BÜYÜK GÖZLER (BIG EYES)

Gösterim tarihi: 20 Şubat

"Çılgın Marshlar"dan (Mars Attacks!) bu yana Tim Burton'ın Johnny Depp veya Helena Bonham Carter'sız çektiği ilk ve şimdilik tek film olan "Büyük Gözler", gerçek bir hikayeden yola çıkılarak kotarılmış. "Ed Wood"un da yazarları olan Scott Alexander ve Larry Karaszewski'nin kaleme aldıkları senaryo 1950 ve 60'larda ABD'de çizdiği iri gözlü çocuk portreleri milyonlarca nüsha satan ressam Margaret Keane'in hikayesini anlatıyor. Yalnız şöyle bir pürüz var ki, Margaret'in tablolarını kocası Walter yıllarca kendisininmiş gibi pazarlıyor ve satıyor, Margaret de buna göz yumuyor. Ta ki bu duruma bir gün isyan edene kadar... Buradaki rolleriyle Altın Küre'ye de aday olan Amy Adams ve Christopher Waltz'ı başrollerde izliyoruz.

8 A MOST VIOLENT YEAR

Gösterim tarihi: 6 Şubat

İlk iki filmi "Oyunun Sonu" (Margin Call) ve "Sona Doğru" (All Is Lost) ile dikkat çeken J.C. Chandor, 1980'lerin suç dünyasına çeviriyor kamerasını. Chandor başrole de kendisi gibi yıldızı yükselişte isimler seçmiş: Oscar Isaac, Jessica Chastain ve David Oyelowo... Javier Bardem'in projeden çekilmesinden sonra Isaac'i öneren Juillard'dan sınıf arkadaşı olan Chastain olmuş. Hikaye 1981'de geçiyor. O yıl aynı zamanda New York City tarihinin en kanlı geçen yıllarından biri. ABD'nin yoğun bir Latin göçüne maruz kaldığı günlerde Abel Morales ve karısı Anna'nın suçla, kanunla ve düzenle imtihanı şeklinde özetleyebileceğimiz hikaye çok özgün tatlar barındırıyor mu merak içindeyiz. Chandor ustaları Scorsese ve De Palma'dan bir şeyler kapmış mı göreceğiz.

9 IN THE HEART OF THE SEA

Gösterim tarihi: 27 Nisan

1820'de Büyük Okyanus'un güneyinde dev bir balının saldırısına uğrayan Essex gemisinin başından geçenleri anlatan filmin yönetmeni Ron Howard. 1820'deki bu olay ünlü yazar Herman Melville'e yeni romanı için ilham vermiş ve ortaya üstadın ünlü eseri "Moby Dick" çıkmıştı. Çekimler John Huston'ın da 1956'da "Deniz Ejderi"ni (Moby Dick) çektiği Kanarya Adaları açıklarında gerçekleştirilmiş. Bu aynı zamanda "Zafere Hücum"dan (Rush) sonra Ron Howard ile aktör Chris Hemsworth'ün de ikinci işbirliği. Hemsworth'ün yanı sıra Cillian Murphy, Ben Whishaw, Brendan Gleeson gibi isimleri de izleyeceğimiz "In The Heart Of The Sea" yine Ron Howard usulü bir kahramanlık destanına gebede görünüyor.

10 GRİNİN ELLİ TONU (FIFTY SHADES OF GREY)

Gösterim tarihi: 5 Şubat

Söyleşi yapmak için ofisine gittiği genç ve züppe zengin Christian Grey'den çok etkilenen saf edebiyat öğrencisi Anastasia ne yapar eder bu adamı yatağa atar. Ne var ki, oyunu adamın kurallarıyla oynamak zorundadır. Aralarında 'hardcore' bir ilişki başlar. Günümüzde sansasyonel anlamda yeni bir "9 ½ Hafta" (Nine ½ Weeks) veya "Temel İlgüdü" (Basic Instinct) çıkarmak kolay değil ama "Grinin Elli Tonu" bunu başaracak gibi. E.L. James'in büyük gürültü kopartan romanının rüzgarını arkasına alan filmin prodüksiyon süreci de tantanalı geçti. Başroller için belki birer düzine isim gündeme geldi. Sonunda Jamie Dornan ve Dakota Johnson seçildiğinde sular durulmadı, çünkü bu sefer de romanın hayranları ve nefret edenleri bu isimler üzerinde tartışmaya girdi.

11 AMERICAN SNIPER

Gösterim tarihi: 20 Şubat

Clint Eastwood yeni filmi "American Sniper"da da şanına yaraşır bir biçimde erkeklerin dünyasına yöneliyor ve Amerikan ordusundaki bir keskin nişancının gerçek öyküsüne odaklanıyor. Film de o askerin kitabından uyarlandı. Adı Chris Kyle. Amerikan ordusunda görev yaptığı süre içerisinde tüfeğiyle yüzlerce düşmanı öldüren Chris, ülkesine döndüğünde savaşı da geride bırakmak istiyor ama savaşın hayaletleri peşinden ayrılmıyor. Çekimlerden yalnızca birkaç hafta önce bir silahlı saldırıda öldürülen Chris Kyle'in hikayesini aktarabilmek için Bradley Cooper'ın müthiş bir fiziksel dönüşümden geçtiği fragmanlardan bile anlaşılıyor. Film klasik bir Amerikan kahramanlık hikayesi gibi durabilir ama Eastwood'un bunun arkasındaki insanlık trajedisini kazıyacağını umuyoruz.

KARANLIĞIN YÜREKLERİ: BİR SİNEMACININ KİYAMETİ

Fax Bahr ve **George Hickenlooper**'ın 1991 tarihli belgeseli “Karanlığın Yürekleri: Bir Sinemacının Kıyameti” (Hearts Of Darkness: A Filmmaker’s Apocalypse), **Francis Ford Coppola**'nın başyapıtı olan “**Kıyamet**”i (Apocalypse Now) yapma öyküsünü anlatıyor.

ORSON WELLES 1939'DA HOLLYWOOD'A GİTTİĞİNDE, YANI TAKVİMLER “YURTTAŞ KANE”DEN (CITIZEN KANE) İKİ SENE ÖNCESİNİ GÖSTERİRKEN BÜYÜK DEHANIN PLANI ASLINDA BAŞKA BİR FİLM YAPMAKTI. ANCAK WELLES'İN ANLAŞTIĞI STÜDYO OLAN RKO PICTURES BU PROJİYİ DELİ İŞİ OLARAK TANIMLADI VE SAĞLAYABİLECEKLERİ maksimum bütçenin bu filmin giderlerini karşılayamayacağını Welles'e ilettiler. Bunun üzerine Joseph Conrad'ın “Karanlığın Yüreği”nden (Heart Of Darkness) uyarlanacak olan Welles projesi rafa kalktı. Welles, bu proje yerine “Yurttaş Kane”i hayata geçirdi.

Conrad'ın romanının 70'lerde büyük bir sıçrama yapan Francis Ford Coppola ile münasebeti de benzer bir hikayeyle başlamıştı aslında. Coppola, bu filmi yapmak istediğinde stüdyo hem konjonktürel açıdan hem de ekonomik açıdan teklifi endişeyle karşıladı. ABD, bu savaşı halkına gerçeği birçok açıdan örseleyen bir ambalajla sunuyordu ve her açıdan ele alınabilecek, her bedene bürünebilecek bir romanın uyarlanması cesaretli ve geri adım atmayacak bir yönetime emanet edilemezdi. Bu sebeple proje yeniden rafa kalktı. Coppola ise sinema tarihinin başka bir başyapıtına, “Baba” (The Godfather) serisine başladı. Bu eser onu bir milyoner yapacaktı ve Coppola hiçbir zaman aklından çıkarmadığı “Karanlığın Yüreği” romanına, yani bir diğer başyapıtı olan “Kıyamet”e (Apocalypse Now) geri dönecekti.

Coppola'nın “Kıyamet”i Vietnam Savaşı ile ilgiliydi. Ancak ona sorarsanız, “Bu film Vietnam Savaşı ile ilgili değil; bu film Vietnam Savaşı'nın ta kendisi” diyecektir. Film, Vietnam Savaşı esnasında yabancı topraklarda isyan eden Albay Walter Kurtz'u öldürmek üzere yola çıkan Yüzbaşı Willard ve ekibinin ‘delirme’ hikayesini anlatıyordu. Zaten Coppola da hikayesinin Vietnam Savaşı ile olan göbek bağı bu ‘delirme’ eylemi üzerinden kuruyordu. Yüzbaşı Willard, yol virajlandıkça öldürmeye çalıştığı adama dönüşüyor ve gerçeklikle olan bağı yitiriyordu. Koskoca bir ülkenin, hangi amaçla olduğunu bilmeden gittiği, hiç tanımadığı o topraklarda izanını topyekün yitirmesinin öyküsü ancak bu kadar yalın ve aynı anda bu kadar karmaşık anlatılabilirdi. Ancak bu öykünün karakterlerle olduğu kadar kendi anlatıcısıyla da bir muhasebesi vardı.

Fax Bahr ve George Hickenlooper'ın belgeseli “Karanlığın

Yürekleri: Bir Sinemacının Kıyameti” (Hearts Of Darkness: A Filmmakers Apocalypse) mezkur muhasebenin hikayesini anlatıyor. “Baba”dan sonra iyiden iyiye zenginleşen Coppola'nın tamamen kendi cebinden karşıladığı bu dev projenin nasıl yapılamadığını, tıpkı öyküsünü anlattığı karakterler gibi öykünün anlatıcısını da nasıl tehlikeli sınırlara yolculadığını dert ediniyor.

“Karanlığın Yürekleri”nin bütün çıplaklığıyla gösterdiği ilk gerçek kurgunun sadece kurgu olmadığı... Coppola, kurguyla gerçeklik ilişkisini film ekibinin oradaki varlığı üzerinden ilişkilendiriyor. Zira “Kıyamet”i hayata geçirmeye çabalayan film ekibinin de Vietnam'daki ABD ordusu gibi sınırsız bir sermayeye, ekipmana ve dolayısıyla büyük bir güce erişimi var. “Kıyamet” ekibi, ABD'deki Amerikan ordusunun ayan beyan bir alegorisi yani... Yakın tarihin tekrerrür etmesi, ekibin de ABD ordusu gibi böylesi bir yabancılığın içerisinde gerçeklikle olan bağı yitirmesi bir sürpriz değil. Belgesel de Coppola'nın eşi olan Eleanor'un günlüklerinden ve ekibe sağladığı gizli ses kayıtlarının izinden giderek bu yitirilme hikayesinin çatısını kuruyor. Coppola'nın 50 kilo kaybetmesinin, defalarca intihara teşebbüs etmesinin ve filmin altı hafta olarak planlanan çekim sürecinin 16 ay sürmesinin nedenleri de bu çatıda yatıyor.

“Karanlığın Yürekleri” en az “Kıyamet”in anlattığı kadar çarpıcı olan hikayesini kronolojik bir kurguyla anlatıyor. Film yapmak üzere büyük bir heyecanla Filipinler'e ayak basan ve kurgu ile gerçeklik arasına bir mesafe koyan film ekibinin duvarları yıkıldıkça belgeselin dili ve bağlamı da dönüşüyor. Her şeye rağmen Bahr ve Hickenlooper, bütün bu deliliğin etrafından yaşanan sürece oldukça ‘gerçekçi’ bir açıdan yaklaşmayı başarıyorlar. Bu da bu hikayeyi deneyimleme serüvenini daha da ürkütücü bir hale getiriyor.

Bir film yapmak oldukça zor bir eylem; ancak bu bilgiyi öğreten okullar ve başka belgeseller mevcut. “Karanlığın Yürekleri”nin mevzuu bir film yapmanın zorlukları değil. Belgesel, film yaparken bir filme dönüşmenin öyküsünü parmağına doluyor. Birkaç sene önce yaşanan ve bir ulusun akıl sağlığını bozan anlamsız savaşın artçı ancak en az kendisi kadar şiddetli depremlerinden birini en ön koltuktan kayda alıyor; Coppola'nın kişisel kıyametinin nabzını tutuyor.

ÇOCUKLUK

★★★★★ **ORJİNAL ADI** Boyhood **YÖNETMEN** Richard Linklater **OYUNCULAR** Ellar Coltrane, Patricia Arquette, Ethan Hawke, Elijah Smith, Lorelei Linklater **YAPIM/SÜRE** 2014 ABD, 159 dk. **GÖRÜNTÜ/SES** 1.85:1, 5.1 DD İng. ve Tr. **ŞİRKET** As Sanat (Universal)

RICHARD LINKLATER'İN YEKPARE GENİŞ BİR ANIN PARÇALANMAZ AKIŞINDA İLERLEYEN, UZAY ZAMANIN NE İÇİNDE NE DE BÜSBÜTÜN DIŞINDA, BİR GARİP RÜYA RENGİNDEKİ FİLMİ "ÇOCUKLUK"UN KAHRAMANI MASON, HERHANGİ BİR KARAKTER DEĞİL. MASON öyle gerçek ki, arasa kalkıp dünyanın uzak ucuna gider, 'durumum' yok dese cebimdeki bütün parayı veririm. Öyle yakın tanıyorum, kefilim kardeşime!

Linklater'ın filmi, 2002-2013 dönemini kapsayan, 45 günde çekilmiş, 143 sahneden müteşekkil ve 165 dakika süren bir mucize. Karakterini ele alış yöntemiyle seyircisi üzerinde sinema tarihinde pek az filme nasip olmuş bir tesir bırakıyor. İlk sahnede 7 yaşındaki sarışın bir veletle tanışıyor, 165 dakika sonra sıkı sıkı sarılmak istediğiniz 18 yaşında pırlanta gibi bir delikanlıyla vedalaşıyorsunuz. Arıların güvelerin havaya atılmasıyla oluştuğunu düşünen ve ablası tarafından itilip kakılan oğlan çocuğu, gözünüzün önünde ve neredeyse mucizevi şekilde ağır tondan konuşan, sanatçı ruhlu, yakışıklı bir yetişkine dönüşüyor. Casting mucizesi Ellar Coltrane'in fiziksel değişimi üzerinden düşünürsek film, bir büyüme hikayesinden çok, bir biyoloji belgeseli.

Linklater, yekpare bir an olarak resmettiği bu 12 yıllık zaman diliminin muhtelif günlerinde, bizi kahramanı Mason'ın alabildiğine gerçek dünyasına buyur ediyor ve kamerasını karakterlerin tam ortasına bırakıp çekiliyor. Sekanslar arasındaki küçük zaman yolculukları bazen yıllara tekabül ediyor, giderek mevsimler, yıllar geçiyor; Nintendo'dan X-Box'a, Bush'tan Obama'ya varılıyor. Mason'ın hayatında pek öyle 'büyük' hadiseler yok, etrafındaki her karakter kendi meşrebince hayatına etki ettikten sonra çekilip gidiyor. İpimle kuşağım yaşayan biyolojik baba, alkolik ve şiddet eğilimli babalık ve Afganistan gazisi disiplin takıntılı üvey baba arasında gidip gelerek, bu erkeklerin karşısında abide gibi duran annesinin kanatları altında ve ablasının dırdırı eşliğinde yetişen Mason, düşe kalka, güle ağlaya büyüyor ve kendisine biteviye salık verildiği gibi,

hayat kendisine hiçbir zaman yardımcı olmuyor.

"Çocukluk", zamanı görünür kılabilen bir film, geçen yılların izini Mason'ın saçında ya da Patricia Arquette'in genişleyen belinde ya da Ethan Hawke'un yüz çizgilerinde sürebiliyorsunuz. Karakterlerini hayatın içinden seçmek hususunda şöhretli yönetmen, kusursuz biçimde planlayıp uyguladığı filmde iddialı bir fikrin altından ustalıkla kalkmış. Üstelik yüksek iddiasını seyircisinin gözüne sokmayan epey mütevazı bir film bu. "Çocukluk"un bir başka güzelliği, eş zamanlı çekim yapmanın avantajlarını kullanarak dönemin ruhunu noksansız yakalayabilmesi. Her yıl elden geçirilen ve tüm ekibin az çok demeden dahil olduğu senaryo, saat gibi işliyor ama tüm matematiğine rağmen hesapçı bir his bırakmıyor. Linklater, bu büyüklükte bir hikayeyi taşıyacak sekans yapısını ustaca kurmuş ve filmdeki her sahneyi büyük resimdeki yerine kondurmuş.

Filmin iddiasız halinin başrol oyuncusuna giderek sirayet ettiğine tanık olmak, sinemanın münhasır kuvvetine bir kez daha inandırıyor. Yönetmenin erdemlerinden biri, kahramanını filmlere özgü büyük trajedilerden ve tesadüflerden sakınması. Mason, büyümenin aynılığını ziyadesiyle yaşarken, hepimize benzer hezeyanlara ve heyecanlara kapılıyor. Zamanın nehir akışını böyle açıklıkla görünür kılan bu film, başka filmlerle değil ancak romanlarla kıyaslanabilecek derinlikte karakterlere haiz. Mason'ı kendi meşrebinden insanların arasına karışmış, huzurlu bir vaziyette bıraktığımız 'halüsinatif' final sahnesinin kıymetini ise tarif etmek zor. Sinema tarihinin en iyileri arasında anılacağından şüphem yok demekle yetineyim.

Ellar Coltrane, her yaşında harika oynuyor.

Patricia Arquette'in yaşlanmasına yürek dayanmıyor.

**CASTING MUCİZESİ
ELLAR COLTRANE'İN
YILLAR İÇİNDEKİ FİZİKSEL
DEĞİŞİMİ ÜZERİNDEN
DÜŞÜNÜRSEK
"ÇOCUKLUK", BİR BÜYÜME
HİKAYESİNDEN ÇOK, BİR
BİYOLOJİ BELGESELİ.**

TEMMUZ SOĞUĞU

★★★

ORJİNAL ADI Cold in July

YÖNETMEN Jim Mickle

OYUNCULAR Michael C. Hall,

Don Johnson, Sam Shepard,

Vinessa Shaw, Wyatt Russell, Bill Sage

YAPIM/SÜRE ABD – Fransa, 105 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce

ŞİRKET Bir Film (Memento)

“TEMMUZ SOĞUĞU”NUN
SENARYOSUNUN
TAMAMINI AYNI KİŞİNİN
YAZDIĞINA İNANMAK
İMKANSIZ.

KARIYERİNİN İLK ÜÇ UZUN METRAJLIYLA, PEK DE ANLAYAMADIĞIM BİR ŞEKİLDE ‘GELECEK VADEDENLER’ ARASINA konumlandırılan Jim Mickle’ın Joe R. Lansdale’in romanından uyarladığı filmin bize hatırlattığı en değerli şey ucuz suç hikayelerinin karşı konulamaz çekiciliği. Her ne kadar o ucuzluk, nereye gideceği konusunda kararsızlıkları bulunan senaryo sayesinde kötülüğe evrilse de durumu toparlayacak bir yönetmen var neyse ki...

Aile babası Richard’ın gece evinde duyduğu seslere uyanması ve eline aldığı silahını panikle ateşlemesiyle açılıyor film. Çevresi tarafından kahraman sıfatına layık görülse de öldürdüğü gencin babası Russel’in evi ablukaya almasıyla uğraşmak zorunda kalıyor. Evladını yitiren baba ve Richard’ın yolu, ölenin zannettikleri kişi olmadığını öğrenmeleriyle bu sefer dostane biçimde kesişiyor. Russel ve Richard’ın kayıp oğlanı bulma çabalarına kulağı kesik kontenjanından eklenilen Jim Bob’la takımın tamamlamasından sonra da film “Korku Burnu” (Cape Fear) tarzı bir gerilimden klasik 80’ler

‘vigilante’ filmlerine yelken açıyor.

“Temmuz Soğuğu”nun senaryosunun tamamını aynı kişinin yazdığına inanmak imkansız. Filmin yazımı başlamadan önce ‘%50’si senin %50’si benim olsun, takılalım işte’ anlaşması yapılmış gibi. Ne Richard’ın ikinci yarıdaki maceraya atılmasının bir manası var ne de o elleri titreyen adamın final çatışmasına kadar geçirdiği olgunlaşma süreci inandırıcı. “Temmuz Soğuğu”nun gücü üç adamın zoraki dostluğundaki beylik cümlelerden ve yaratılan eski usül atmosferinden geliyor.

Synth ritimleriyle sizi içine çeken müzik çalışması bu tür kırmasına ciddi değer kazandırırken, ana renklerin üzerine basa basa vurgulandığı gece ve kapalı alan çekimleriyle gösterişçi ve doyurucu olmayı başarıyor.

Final kapışması ciddi bir başarı hikayesi.

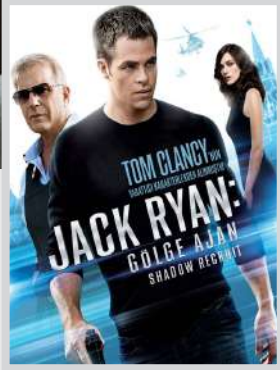

Karakterlerle özdeşleşememe problemi.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

JACK RYAN: GÖLGE AJAN

ORJİNAL ADI Jack Ryan: Shadow Recruit
YÖNETMEN Kenneth Branagh
OYUNCULAR Chris Pine, Keira Knightley,
Kenneth Branagh, Kevin Costner,
Lenn Kudrjawizki
YAPIM/SÜRE 2014 ABD – Rusya, 101 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.40:1, 5.1 DD İng. ve Tr.
ŞİRKET Yeni Film (Paramount)

SEN O KADAR
SHAKESPEARE FİLMİNDE
OYNA, YÖNET; SONRA GEL
BÖYLE SİRADAN
AJAN FİLMİ YAP!

ÇOKSATAR ROMAN YAZARI TOM CLANCY’NİN POPÜLER CIA ANALİSTİ JACK RYAN KARAKTERİNİ BUGÜNE KADAR Hollywood’da üç oyuncu canlandırdı. İlk Jack Ryan romanı, “Kızıl Ekim” (The Hunt For Red October) biraz fazla teknik bilgiye boğulmuş olsa da dramatik olarak Clancy’nin en sağlam romanlarından biridir. Filminde Alec Baldwin, Sean Connery ile karşılıklı oynar. İnandırıcı olmayan hikayesine rağmen heyecanlı bir film olan “Tehlikeli Oyunlar” (Patriot Games) ve türünün çok iyi örneklerinden biri olan “Açık Tehlike”de (Clear And The Present Danger) Harrison Ford’u izleriz. Son olarak da Ryan’ı Ben Affleck’in canlandırdığı ve türün sıradan örneklerinden biri sayılabilecek “En Büyük Korku” (The Sum Of All Fears) gelir.

Bourne filmlerinin gördüğü ilginin ardından çıkan taklitlerden birinin yönetmeninin Kenneth Branagh olacağını duyunca şaşırılmak mümkün değildi.

Jack Ryan’ı gençleştirip, dinamik bir hale getirmek ve bir aksiyon adamına çevirmek aslında kağıt üzerinde bile saçma duruyor. Çünkü Jack

Ryan bir stratejisttir. Aksiyonu ancak içinde bulunmaya gönüllü olmadığı durumlarda yaşar. Asıl analitik zekası ve bilgisiyle öne çıkar. Oysa bu, Hollywood’un sıradan bir ajan gerilimi. Jack Ryan genç ve ümit veren bir saha ajanına dönüştürülüyor önce Kevin Costner tarafından. Üstelik filmin hemen başında sakat kalıyor! Sonra hemşiresine aşık olup düzeliyor! Hemşire Keira Knightley bir de üstüne üstlük uluslararası bir görevde Jack Ryan’a eşlik etmekle kalmıyor, birlikte gayet klişe bir Rus işadamını yani filmin kötü adamını tuzağa düşürmeye çalışıyorlar!

Filmin her tarafı demode, aksiyon sahnelerinin eski tarz olmasına gayret gösterilmiş ama tümüyle Amerikan dış politikasına hizmet eden hikayesinde herhangi bir derinlik bulmak çok zor.

Chris Pine, aslında onun kadar yetenekli olmasa da Brad Pitt’in ilk çıktığı yıllardaki kadar dikkat çekici

‘Shakespeareyen’ Kenneth Branagh’ın Rus aksanı yapısı bir filmin kötü adamı oynaması hiç inandırıcı değil...

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

ROMANCE SENTIMENTALE

Eisenstein'ın her yapıtında olduğu gibi biçimci bir kurgu anlayışını bir kez daha başrole taşıdığı "**Romance Sentimentale**"de bindirmeler, hızlı ya da ağır çekimler, filmi ters yönde oynatma ve resimsel efekt çalışmaları gibi biçimsel denemelerle atmosfer yaratma çabası dikkat çekici.

YÖNETMENLER

Sergei M. Eisenstein,
Grigori Aleksandrov

YAPIM 1930 Fransa

SÜRE 20 dk.

KISA FİLMLERİ DEĞERLENDİRİKEN EN SIK DÜŞÜLEN YANLIŞLARDAN BİRİ, ONLARI UZUN METRAJ İLE KIYASLAMAKTIR. OYSA UZUN metrajın içerik, duygu, biçem, yapı gibi dinamiklerinin kısa filmde çoğu zaman bir karşılığı yoktur. Haliyle bu durum ister istemez kısa metrajı belli ölçüde bir deneysellik alanının içine çeker.

Sinema sanatının en önemli ustalarından Sergei Eisenstein da hemen tüm filmografisinde, ama özellikle de kısa metrajlı çalışmalarında deneyselliği ziyadesiyle ön plana çıkarmış isimlerden biriydi. Üstadın "Ekim" (Oktyabr, 1928), "Eski Ve Yeni" (Staroye i Novoye, 1929) ve "Yaşasın Meksika" (Que Viva Mexico, 1932) gibi filmlerini de ortaklaşa yönettiği Grigori Aleksandrov ile beraber gerçekleştirdiği "Romance Sentimentale" de bu yaklaşımın en belirgin temsilcilerinden biri.

Ne ifade ettiği konusunda net bir yorumda bulunmanın neredeyse imkansız olduğu film, yüksek olasılıkla aşk acısına kapılarak piyanosunun başında

şarkı söyleyen bir kadın ile birçoğu romantizm akımının etkisinde görünen doğa peyzajlarının peş peşe dizilmiş görüntülerinden oluşuyor.

Eisenstein'ın hemen her yapıtında olduğu gibi aktif ve biçimci bir kurgu anlayışını bir kez daha başrole taşıdığı "Romance Sentimentale"de bindirmeler, hızlı ya da ağır çekimler, filmi ters yönde oynatma ve resimsel efekt çalışmaları gibi biçimsel denemelerle atmosfer yaratma çabası dikkat çekici.

Fakat tüm bu denemelerin ardında algıyı arttırma amacı değil, aksine anlaşılabilirlik kaygısını elinin tersiyle iten bir araştırma dürtüsü ve belirsizlik saplantısı yatıyor.

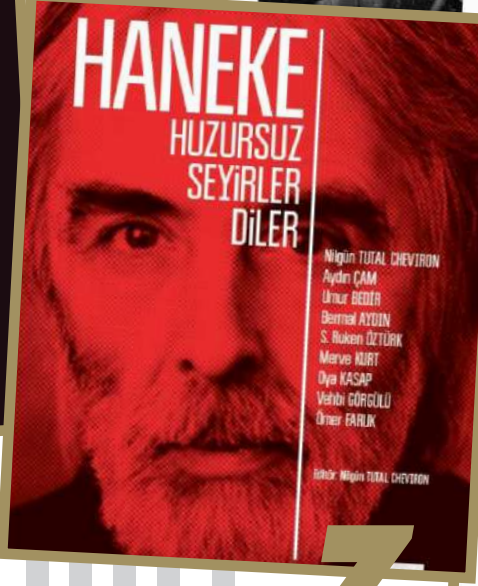
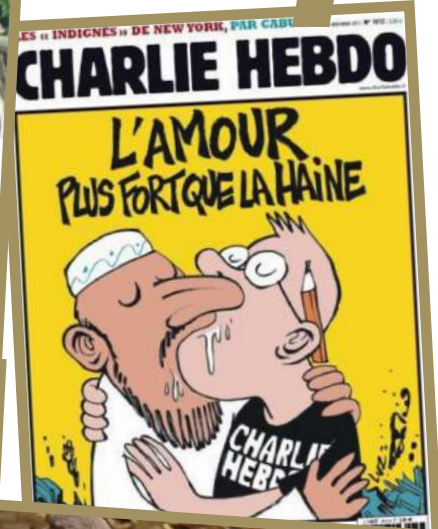
Eisenstein'ın değişmez görüntü yönetmeni Eduard Tisse'nin yüksek kontrastlı usta işi sinematografisiyle bir kat daha değerlenen film büyük bir sanatçının gölgede kalmış yapıtlarından biri olarak keşfedilmeyi bekliyor.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

1 - Kalem kılıçtan keskindir!

Kalem kılıçtan keskindir denirdi. Mizah dergisi "Charlie Hebdo"ya yapılan saldırıda silah kalemi, düşüncüyü, eleştiriyi kurşunladı. Şimdi daha fazla kalemlere, fikirlere, kitaplara, filmlere sarılma zamanı... Bunun için bu hafta kitaplardan dem vuralım...

2 - Anarşizm sinemaya nasıl yansıdı?

Kitapsa yeni kitaplar, filmse yeni filmler; yani yeni fikirler; yeni bakış açıları çıkıyor sürekli karşımıza. Agora Kitaplığı'nın yayımladığı "Sinema Ve Anarşizm" eldeki en yeni kitap. Richard Porton'ın yazdığı metin, Griffith ile René Clair gibi erken dönem sinemacılarından tutun da Godard, Lina Wertmüller, Lizzie Borden ve Ken Loach'a kadar sinemada çizilen anarşizm portrelerini ele alıyor.

3 - Haneke'nin dünyasına gidiyoruz

"Haneke Huzursuz Seyirler Diler" kolektif bir Michael Haneke kitabı. Nilgün Tütal Cheviron, Aydın Çam, Umur Bedir, Bermal Aydın, S. Ruken Öztürk, Merve Kurt, Oya Kasap, Vehbi Görgülü ve Ömer Faruk birlikte hazırlamışlar. Kitabın iddiası, usta sinemacının filmleri hakkında daha önce söylenmiş ve yazılmış olanların ötesinde yazılarla Haneke'nin sinemasını incelemek.

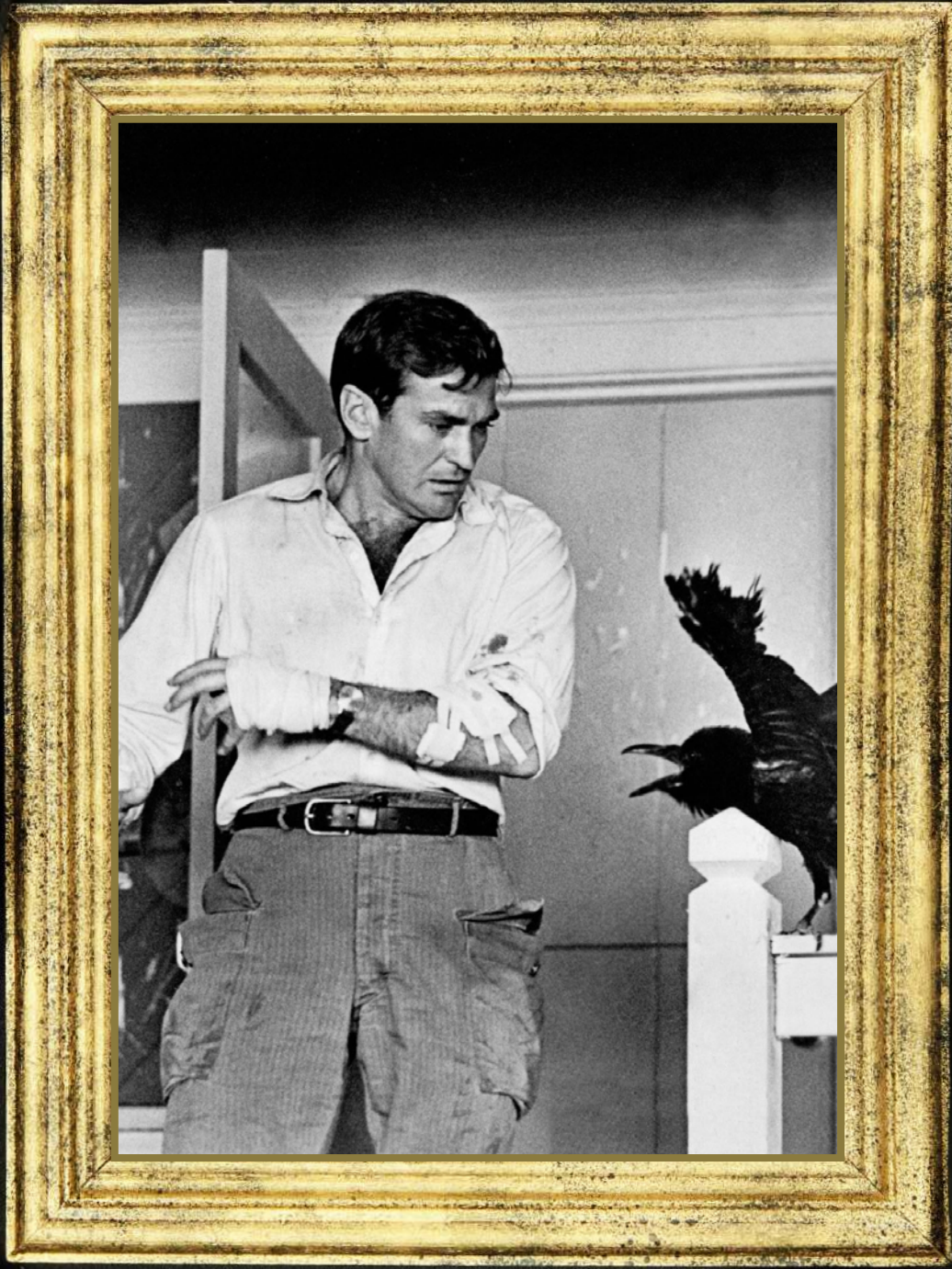
4 - Sinemanın 119 yıllık dili

Su Yayınları'ndan çıkan "Sinema Dili: Beyazperdeyi Yaratanlar" da Prof. Dr. Selahattin Yıldız editörlüğünde hazırlanan bir başka

kolektif kitap. Kitap, 119 yıllık sinema tarihi boyunca deneyimlenen ve günümüzde klasik anlatım formları haline gelmiş olan sinemanın biçim ve yöntemlerini bütün olarak bir araya getirmeyi hedefliyor.

5 - Zeki Ökten ve Ömer Kavur'a selam

Son kitaplarsa Prof. Şükran Kuyucak Esen'den. Esen, kitaplarında iki önemli yönetmenimiz Zeki Ökten ve Ömer Kavur'un sinemalarını ele alıyor. İki kitap da Agora Kitaplığı'ndan. Ömer Kavur kitabı, eski kitabının yeni baskısı. Ama Zeki Ökten kitabı yepyeni... İyi okumalar...

SAYGIYLA ANIYORUZ...
ROD TAYLOR
1930 - 2015

“SİNEMANIN EN BENZERSİZ ÖZELLİĞİ UZUN DA SÜRSE, KISA DA SÜRSE ZAMANINIZI İSTEDİĞİNİZ KALIBA SOKMANIZA İZİN VERMESİ.”

Richard Linklater